ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1966

Vyhlásené: 07.11.1966 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

80

VYHLÁŠKA
Ministerstva vnútra
z 20. októbra 1966
o pravidlách cestnej premávky

Ministerstvo vnútra ustanovuje po dohode so zúčastnenými ústrednými úradmi podľa § 16 ods. 1 písm. a) vládneho nariadenia č. 54/1953 Zb. o premávke na cestách v znení zákonného opatrenia Predsedníctva Národného zhromaždenia č. 13/1956 Zb.:

Časť I
Všeobecné ustanovenia

§ 1
Základné ustanovenie

(1) Cestnou premávkou sa rozumie premávka na pozemných komunikáciách*) (ďalej len „cesty“). Každý účastník cestnej premávky, najmä vodiči motorových a nemotorových vozidiel, vodiči električiek a chodci, je povinný prispieť k zaisteniu bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky, najmä

- správať sa disciplinovane a ohľaduplne a neohrozovať svojím správaním ostatných účastníkov cestnej premávky, ani seba, ani majetok v socialistickom alebo osobnom vlastníctve;
- odvrátiť podľa svojich možností hroziace nebezpečenstvo i vtedy, ak iný účastník cestnej premávky porušil svoje povinnosti;
- prispôsobiť svoje správanie okolnostiam cestnej premávky, ktoré môže predvídať, a svojim schopnostiam;
- dbať na dopravné značky a dopravné zariadenia; týmito značkami a zariadeniami sa môže cestná premávka upraviť spôsobom odchylným od pravidiel cestnej premávky;
- uposlúchnuť pokyny príslušníkov Verejnej bezpečnosti, členov

Pomocne stráže Verejnej bezpečnosti,**) a ak je v tejto vyhláške ďalej ustanovené, aj pokyny iných orgánov alebo osôb; tieto pokyny majú prednosť pred pravidlami cestnej premávky i pred úpravou vykonanou dopravnými značkami alebo dopravnými zariadeniami. Príslušník Verejnej bezpečnosti môže na zdôraznenie pokynu použiť zvukové znamenie píšťalkou.

(2) Osoba, ktorá pre svoj vek alebo pre telesnú alebo duševnú chybu by mohla ohroziť bezpečnosť alebo plynulosť cestnej premávky alebo bezpečnosť vlastnú, smie sa zúčastniť na cestnej premávke, len ak je vhodne postarané o to, aby k ohrozeniu nedošlo, napr. ak je taká osoba sprevádzaná sprievodcom alebo ak používa nevidomá osoba bielu palicu.

§ 2
Vodiči

(1) Vodičom sa pre účely tejto vyhlášky rozumie osoba, ktorá vedie motorové alebo nemotorové vozidlo alebo električku.

(2) Vodičom môže byť len osoba telesne a duševne schopná, ktorá je oboznámená v potrebnom rozsahu s ovládaním vozidla a s predpismi o cestnej premávke; vodič motorového vozidla alebo električky je povinný mať u seba príslušný vodičský preukaz*) a doklady predpísané pre prevádzku vozidla.

(3) Vodič smie odovzdať vedenie vozidla len vodičovi, ktorý spĺňa podmienky ustanovené v odseku 2.

(4) Ak nemôže vozidlo bezpečne ovládať len vodič (napr. pri preprave dlhého nákladu a pod.) alebo ak to vyžaduje bezpečnosť cestnej premávky (napr. pri jazde s poľnohospodárskym pracovným strojom po ceste, s vozidlom určeným na čistenie, udržiavanie alebo opravovanie cesty a pod.), musí sa pribrať potrebný počet spôsobilých a náležite poučených osôb alebo inak zaistiť bezpečnosť cestnej premávky.

§ 3
Povinnosti vodiča

(1) Vodič je povinný najmä
- prezrieť pred jazdou vozidlo, vybavenie a výstroj vozidla i spôsob umiestnenia a upevnenia nákladu a zistené závady odstrániť; na jazdu smie použiť len vozidlo, ktorého celkový stav zodpovedá technickým podmienkam premávky vozidiel na cestách**) a ktoré neznečisťuje a nepoškodzuje cestu;
- plne sa venovať za jazdy vedeniu vozidla a dbať na zvýšenú opatrnosť voči chodcom, najmä na prechodoch, voči deťom, starým osobám a telesne postihnutým osobám;
- neobmedzovať bezdôvodne plynulosť cestnej premávky, neprekážať v jazde rýchlejšie idúcim vozidlám, umožniť im predchádzanie a preto tiež sledovať premávku za vozidlom;
- brať ohľad na odôvodnené záujmy iných účastníkov cestnej premávky, na vodičov vo výcvikových vozidlách, na zrejmých začiatočníkov vo vedení motorových vozidiel a na menej pohotových vodičov;
- neobťažovať zbytočne ostatných účastníkov cestnej premávky ani ostatných občanov, najmä nadmerným hlukom, znečisťovaním ovzdušia a rozstrekovaním kalužiblata.

(2) Vodičovi je zakázané požívanie alkoholických nápojov pred jazdou a počas jazdy. Vodič nesmie viesť vozidlo, ak je jeho schopnosť na vedenie znížená, najmä po požití alkoholického nápoja, liekov, únavou, nevoľnosťou, úrazom alebo chorobou. Pri odôvodnenom podozrení z požitia alkoholického nápoja je vodič povinný na výzvu príslušníka Verejnej bezpečnosti podrobiť sa orientačnej dychovej skúške, či nie je ovplyvnený alkoholom a podľa výsledkov tejto skúšky i lekárskemu vyšetreniu a odberu krvi. Lekárskemu vyšetreniu a odberu krvi je vodič povinný podrobiť sa i bez predchádzajúcej orientačnej dychovej skúšky, ak je zrejmé, že požil alkoholický nápoj. Vodičovi motorového vozidla, ktorého schopnosť na vedenie je znížená alebo ktorý odmietne podrobiť sa orientačnej dychovej skúške alebo lekárskemu vyšetreniu alebo bezdôvodne odmietne odber krvi, sa zadrží vodičský preukaz a príp. sa rozhodne o jeho odňatí.***)

(3) Ak vodič počas jazdy zistí, že vozidlo alebo náklad nespĺňajú podmienky ustanovené v odseku 1, je povinný závadu odstrániť na mieste; ak tak nemôže urobiť, smie v jazde pokračovať primeranou rýchlosťou len do miesta, kde možno závadu odstrániť. Vždy však je vodič povinný bez meškania urobiť také opatrenia, aby nebola ohrozená bezpečnosť a plynulosť cestnej premávky.

(4) Vodič motocykla nesmie za jazdy fajčiť. Vodič motocykla, ktorý nemá ochranný štít, je povinný chrániť si za jazdy zrak vhodným spôsobom (napr. okuliarmi a pod.); okuliare smie sňať, len ak by nimi bola znížená bezpečnosť jazdy (napr. pri snežení, v daždi a pod.). Vodič motocykla o objeme valcov vyššom ako 50 cm3 je povinný používať za jazdy riadne upevnenú ochrannú prilbu; odo dňa, ktorý určí minister vnútra, vzťahuje sa táto povinnosť i na spolujazdca na druhom sedle motocykla za jazdy mimo obce.

(5) Vodič motorového vozidla, ktoré je povinne vybavené bezpečnostnými pásmi, a osoby sediace vedľa neho sú povinní za jazdy mimo obce pripútať sa týmito pásmi.

§ 4
Povinnosti prevádzateľa vozidla

(1) Prevádzateľ vozidla je povinný udržiavať vozidlo v riadnom technickom stave a nesmie prikázať ani dovoliť, aby sa vozidlo použilo na jazdu, ak vozidlo nespĺňa podmienky ustanovené v § 3 ods. 1 a náklad podmienky ustanovené v § 34.

(2) Prevádzateľ motorového vozidla je povinný na výzvu dopravného inšpektorátu Verejnej bezpečnosti dostaviť sa s vozidlom na technickú prehliadku.

(3) Prevádzateľ vozidla nesmie zveriť vedenie vozidla osobe, ktorá nespĺňa podmienky ustanovené v § 2 ods. 2. Zodpovedá aj za to, že vozidlo má potrebný počet ďalších osôb podľa ustanovenia § 2 ods. 4.

§ 5
Osobitné povinnosti vodiča a prevádzateľa vozidla

(1) Vodič a prevádzateľ vozidla sú povinní poskytnúť za náhradu*) vozidlo na nevyhnutný čas príslušníkom Sboru národnej bezpečnosti, ak to vyžaduje všeobecný záujem, najmä pre stíhanie osoby podozrivej z trestnej činnosti, alebo na jazdu na miesto dopravnej nehody alebo živelnej pohromy.

(2) Na účely uvedené v odseku 1 sa nesmú vyžadovať vozidlá označené značkou CD alebo vozidlá, ktoré plnia zvlášť naliehavé úlohy.

(3) Ak tomu nebránia vážne dôvody, môže vyžiadané vozidlo viesť vodič, ktorý ho a účely uvedené v odseku 1 poskytol.

Časť II
Jazda vozidlami

§ 6
Smer a spôsob jazdy

(1) Na ceste sa jazdí vpravo. Ak tomu nebránia zvláštne okolnosti, je vodič povinný ísť, najmä na neprehľadnom alebo inak nebezpečnom mieste alebo pri pomalej jazde, pri pravom okraji vozovky.

(2) Vľavo smie vodič ísť len vtedy, ak je to nevyhnutné na predchádzanie alebo a obchádzanie prekážky, najmä stojaceho vozidla alebo ak bránia jazde vpravo zvláštne okolnosti a ak neohrozí ostatných účastníkov cestnej premávky.

(3) Vojsť na krajnicu**) smie vodič motorového vozidla alebo povozník len vtedy, ak je to nevyhnutne potrebné; pritom je povinný dbať na zvýšenú opatrnosť.

(4) Ak je vodič povinný podľa ďalších ustanovení dať prednosť v jazde druhému vozidlu, je povinný tak urobiť vždy na takú vzdialenosť a takým spôsobom, aby vodič druhého vozidla nemusel náhle meniť smer jazdy alebo náhle znížiť rýchlosť jazdy.

(5) Vodič motorového vozidla o celkovej váhe***) vyššej ako 3 500 kg a vodič traktora sú povinní ísť zo svahu vždy so zaradeným rýchlostným stupňom. Vodiči ostatných motorových vozidiel sú povinní tak urobiť, ak to vyžaduje bezpečnosť jazdy s ohľadom na okolnosti, najmä stavebný stav a povahu cesty.†)

(6) Vodič motorového vozidla smie používať snehové reťaze len vtedy, ak je cesta pokrytá dostatočne silnou snehovou vrstvou. Dopravnou značkou „Iný príkaz“ (č. 54) s nápisom „Snehové reťaze“ sa môže ustanoviť povinné používanie snehových reťazí; táto povinnosť neplatí pre motorové vozidlá opatrené pneumatikami s protišmykovými hrotmi.

§ 7
Smer a spôsob jazdy v osobitných prípadoch

(1) Pozdĺž nástupného alebo ochranného ostrovčeka smie vodič ísť vpravo alebo vľavo; pri tom je vodič povinný dbať na zvýšenú opatrnosť a brať ohľad najmä na osoby, ktoré sú na ostrovčeku. Ak je ostrovček umiestnený uprostred vozovky s premávkou v oboch smeroch, je vodič povinný ísť pozdĺž ostrovčeka vpravo.

(2) Na električkové koľaje smie vodič motorového alebo nemotorového vozidla v pozdĺžnom smere vojsť len vtedy, ak je to nevyhnutné a ak tým nedonúti vodiča električky znížiť rýchlosť jazdy.

(3) Zvýšený električkový pás smie vodič motorového alebo nemotorového vozidla prechádzať len v priečnom smere, a to na mieste na to prispôsobenom.

§ 8
Jazda v jazdných pruhoch

(1) Na ceste s vozovkou o troch jazdných pruhoch sa jazdí v pravom jazdnom pruhu; vnútorný jazdný pruh slúži na predchádzanie v oboch smeroch.

(2) Na ceste s vozovkou o dvoch alebo viacerých jazdných pruhoch v jednom smere jazdy sa jazdí v pravom jazdnom pruhu. Ak to vyžaduje hustota cestnej premávky, smú vodiči motorových vozidiel ísť v týchto pruhoch súbežne; pritom nesmú vojsť na jazdné pruhy určené pre jazdu v protismere.

(3) Pri prechádzaní z jedného jazdného pruhu do druhého je vodič povinný dať prednosť v jazde vodičom idúcim v jazdnom pruhu, do ktorého prechádza; pritom je povinný dať znamenie o zmene smeru jazdy (§ 21).

(4) Jazdným pruhom sa pre účely tohto ustanovenia rozumie časť vozovky dovoľujúca jazdu vozidiel o troch a viacerých kolesách jazdnom prúde za sebou.

§ 9
Rýchlosť jazdy

(1) Rýchlosť jazdy je vodič povinný prispôsobiť okolnostiam, najmä stavebnému stavu a povahe cesty, vzdialenosti, na ktorú má rozhľad, a situácii vzniknutej v cestnej premávke. Vodič je povinný včas znížiť rýchlosť jazdy, príp. zastaviť, ak to vyžadujú okolnosti, ktoré môže predvídať.

(2) V obci v čase od 5 do 23 hodín smie ísť vodič motorového vozidla rýchlosťou najviac 50 km za hodinu. Začiatok obce je označený dopravnou značkou „Miestna tabuľa“ (č. 71) a koniec obce dopravnou značkou „Koniec obmedzenej rýchlosti“ (č. 37b) s číslicou „50“.

(3) V obci v čase od 23 do 5 hodín nie je rýchlosť jazdy obmedzená; to však neplatí pre vodičov motorového vozidla o celkovej váhe vyššej ako 3 500 kg a vodičov motocykla, ktorí smú ísť rýchlosťou najviac 80 km za hodinu. Ak je však v obci dopravnou značkou „Obmedzená rýchlosť“ (č. 37a) ustanovená rýchlosť jazdy nižšia ako 50 km za hodinu, nesmú vodiči túto rýchlosť prekročiť ani v čase od 23 do 5 hodín.

(4) Mimo obce smie ísť vodič motorového vozidla o celkovej váhe vyššej ako 3500 kg a vodič motocykla rýchlosťou najviac 80 km za hodinu; toto ustanovenie neplatí pre tie autobusy, v ktorých sa nesmú prepravovať stojace osoby.

§ 10
Vzdialenosť medzi vozidlami

(1) Vodič je povinný zachovávať, najmä s ohľadom na rýchlosť jazdy, stavebný stav a povahu cesty takú vzdialenosť od vozidla idúceho pred ním, aby mohol včas znížiť rýchlosť jazdy, príp. zastaviť, ak zníži náhle vodič idúci pred ním rýchlosť jazdy alebo náhle zastaví.

(2) Vodič nesmie bez naliehavého dôvodu náhle znížiť rýchlosť jazdy alebo náhle zastaviť, ak by ohrozil v jazde vozidlá idúce za ním.

(3) Za električkou, ktorá zastavila na zastávke bez nástupného ostrovčeka, sú ostatní vodiči povinní zastaviť; ak sú na zastávke dve električky, sú povinní zastaviť za druhou električkou. V jazde smú vodiči pokračovať až vtedy, ak už neohrozia nastupujúcich alebo vystupujúcich cestujúcich.

(4) Vodič, ktorý nehodlá predísť električku alebo tak nemôže urobiť pre rozmery svojho vozidla, je povinný ísť za električkou v takej vzdialenosti, aby nebránil v predchádzaní inému vozidlu.

§ 11
Vyhýbanie

Protiidúci vodiči sa vyhýbajú vpravo, včas a v dostatočnej miere. Ak sa vodiči nemôžu bezpečne vyhnúť, je povinný dať prednosť v jazde protiidúcemu vozidlu vodič, na ktorého strane jazdy je zúžená vozovka alebo prekážka. Ak musí jeden z vodičov cúvať, je povinný tak urobiť ten, pre ktorého je to ľahšie alebo menej nebezpečné.

§ 12
Predchádzanie

(1) Idúce motorové alebo nemotorové vozidlo sa predchádza vľavo. Vodič smie predchádzať len vtedy,

- ak má rozhľad pred seba na takú vzdialenosť, ktorú potrebuje na bezpečné predídenie;
- ak nedonúti protiidúceho vodiča znížiť rýchlosť jazdy ani ak neohrozí ostatných účastníkov cestnej premávky;
- ak nie je sám predchádzaný;
- ak sa bude môcť bezpečne zaradiť pred vozidlo alebo vozidlá, ktoré hodlá predísť.

(2) Úmysel predísť je vodič povinný dať najavo znamením o zmene smeru jazdy (§ 21). Pri predchádzaní je vodič povinný dodržiavať dostatočný bočný odstup od predchádzaného vozidla.

Pred vozidlo alebo vozidlá, ktoré predišiel, sa vodič smie zaradiť až vtedy, ak nedonúti ich vodičov znížiť rýchlosť jazdy.

(3) Predchádzaný vodič je povinný uhnúť čo najviac k pravému okraju vozovky a nesmie zvyšovať rýchlosť jazdy.

(4) Vozidlo odbočujúce vľavo, vychádzajúce z cesty vľavo, otáčajúce sa alebo zachádzajúce k ľavému okraju jednosmernej cesty sa smie predchádzať len vpravo, a to len vtedy, ak nie je už pochybnosť o smere jeho jazdy; pritom nedáva predchádzajúci vodič znamenie o zmene smeru jazdy.

(5) Električka sa predchádza vpravo; pritom nedáva predchádzajúci vodič znamenie o zmene smeru jazdy.

(6) Za predchádzanie sa nepovažuje, ak vodič ide v jednom jazdnom pruhu rýchlejšie ako vodič v druhom jazdnom pruhu.

(7) Predchádzanie je zakázané:

a) na neprehľadných alebo inak nebezpečných miestach, najmä v neprehľadnej zákrute a v tesnej blízkosti pred ňou alebo pred neprehľadným vrcholom stúpania cesty; v týchto prípadoch sa však smie predchádzať na jednosmernej ceste alebo na ceste s premávkou v oboch smeroch, ak je na vozovke vyznačená pozdĺžna súvislá čiara a predchádzajúce vozidlo ani jeho náklad ju nepresiahne;

b) na križovatke a v tesnej blízkosti pred ňou; tento zákaz však neplatí, ak vodič prichádza ku križovatke po hlavnej ceste alebo ak ide o predchádzanie vpravo a ak už nie je pochybnosť o smere jazdy predchádzaného vozidla (odsek 4) alebo ak ide o predchádzanie električky;

c) na železničnom priecestí a v tesnej blízkosti pred ním;

d) v tuneli a v tesnej blízkosti pred ním,

e) ak dáva vodič idúci vpredu znamenie o zmene smeru jazdy vľavo a ak nie je možné predídenie vpravo podľa odseku 4;

f) ak by sa malo predísť vozidlo, ktoré samo predchádza iné vozidlo;

g) ak by sa prekročila najvyššie dovolená rýchlosť jazdy ustanovená touto vyhláškou alebo miestnou úpravou.

(8) Kde je predchádzanie zakázané dopravnou značkou „Zákaz predchádzania“ (č. 38a), nesmie vodič predchádzať motorové vozidlo s výnimkou motocykla bez postranného vozíka. Kde je predchádzanie zakázané dopravnou značkou „Zákaz predchádzania pre nákladné automobily“ (č. 39a), nesmie vodič nákladného automobilu o celkovej váhe vyššej ako 3 500 kg predchádzať motorové vozidlo s výnimkou motocykla bez postranného vozíka.

§ 13
Odbočovanie

(1) Pri odbočovaní je vodič povinný dbať na zvýšenú opatrnosť. Na križovatke s premávkou riadenou príslušníkom Verejnej bezpečnosti, orgánom vojenskej poriadkovej služby alebo svetelnými znameniami (ďalej len „križovatka s riadenou premávkou“) je odbočujúci vodič motorového alebo nemotorového vozidla povinný dať prednosť chodcom prechádzajúcim vo voľnom smere, ktorí už vstúpili do vozovky.

(2) Úmysel odbočiť je vodič povinný dať najavo znamením o zmene smeru jazdy (§ 21). Pri preprave dlhého nákladu je vodič povinný podľa potreby zaistiť bezpečné odbočenie pomocou spôsobilej a náležite poučenej osoby.

(3) Pri odbočovaní vpravo je vodič povinný ísť čo najbližšie pri pravom okraji vozovky, ako mu to dovoľujú rozmery vozidla. Ak vodič musí pred odbočovaním vpravo zájsť k stredu vozovky, prípadne až do jej ľavej polovice, je povinný tak urobiť včas a s ohľadom na okolnosti cestnej premávky, najmä na vozidlá idúce za ním; pritom dáva vždy len znamenie o zmene smeru jazdy vpravo (§ 21).

(4) Električka, ktorá pri odbočovaní vpravo križuje smer jazdy vozidla idúceho po jej pravej strane a dáva znamenie o zmene smeru jazdy (§ 21), má prednosť v jazde.

(5) Pred odbočovaním vľavo je vodič povinný zájsť čo najbližšie k stredu vozovky, ako mu to dovoľujú rozmery vozidla vzhľadom na šírku vozovky; na jednosmernej ceste zachádza až k ľavému okraju vozovky. Vodič odbočujúci vľavo je povinný dať prednosť v jazde protiidúcim motorovým a nemotorovým vozidlám a električkám idúcim v oboch smeroch. Ak odbočujú vodiči protiidúcich vozidiel vľavo, míňajú sa vľavo.

(6) Povinnosť dať prednosť v jazde všetkým protiidúcim vozidlám (odsek 5) neplatí, ak tieto vozidlá prichádzajú po vedľajšej ceste a vodič odbočujúci vľavo po hlavnej ceste.

§ 14
Radenie pred križovatkou

(1) Pri premávke v dvoch jazdných pruhoch v jednom smere jazdy zaradí sa vodič idúci priamo a vodič odbočujúci vpravo do pravého a vodič odbočujúci vľavo do ľavého jazdného pruhu. Ak na križovatke nemožno odbočiť vľavo alebo ak je to miestnou úpravou zakázané, zaradí sa vodič idúci priamo do ľavého a vodič odbočujúci vpravo do pravého jazdného pruhu.

(2) Pri premávke v troch jazdných pruhoch jednom smere jazdy zaradí sa vodič odbočujúci vpravo do pravého, vodič idúci priamo do stredného a vodič odbočujúci vľavo do ľavého jazdného pruhu.

(3) Vodič je povinný pokračovať v jazde cez križovatku v tom smere, ktorý zodpovedá jazdnému pruhu, do ktorého sa pred križovatkou zaradil.

(4) Ustanovenie § 8 ods. 4 platí obdobne.

§ 15
Prednosť v jazde na križovatke

(1) Vodič prichádzajúci na križovatku po vedľajšej ceste je povinný dať prednosť v jazde vozidlám prichádzajúcim po hlavnej ceste. Vedľajšia cesta je cesta označená dopravnou značkou „Daj prednosť v jazde!“ (č. 22a) alebo „Stoj, daj prednosť v jazde!“ (č. 23) alebo „Kruhový objazd“ (č. 50); hlavná cesta je cesta označená dopravnou značkou „Križovatka s vedľajšou cestou“ (č. 4) alebo „Hlavná cesta“ (č 56a).

(2) Ak prednosť v jazde nevyplýva z ustanovenia odseku 1, je vodič povinný dať prednosť v jazde vozidlám prichádzajúcim sprava.

(3) Pri odbočovaní vľavo platia ustanovenia § 13 ods. 5 a 6.

(4) Vodič nesmie vojsť do križovatky, ak mu situácia nedovoľuje pokračovať za križovatkou v jazde, takže by bol nútený zastaviť v križovatke a znemožňoval by tým premávku v priečnom smere.

(5) Na príkaz dopravnej značky „Stoj, daj prednosť v jazde!“ (č. 23) je vodič povinný zastaviť pred priečnou súvislou čiarou (č. 6a) alebo pred priečnou súvislou čiarou s nápisom STOP (č. 6b); kde táto čiara nie je, zastaví na takom mieste, odkiaľ má do križovatky náležitý rozhľad.

(6) Ustanovenia odsekov 1, 2 a 5 neplatia na križovatke s riadenou premávkou.

§ 16
Vchádzanie na cestu a vychádzanie z nej

(1) Pri vchádzaní na cestu
- z poľnej alebo lesnej cesty,
- z miest ležiacich mimo cesty (napr. dom, dvor, pozemok, garáž, parkovisko, čerpacia stanica, autobusová stanica, konečná zastávka električky a pod.),
je vodič povinný dať prednosť v jazde vozidlám idúcim po ceste.

(2) Pri vychádzaní z cesty na poľnú alebo lesnú cestu alebo na miesta uvedené v odseku 1 platí ustanovenie o odbočovaní (§ 13). Vodič vychádzajúci z cesty vľavo je povinný pred daním znamenia o zmene smeru jazdy sa presvedčiť, či nie je predchádzaný vľavo; ak je už predchádzaný, je povinný dať prednosť v jazde predchádzajúcemu vozidlu.

(3) Ak vodič nemá pri vchádzaní alebo pri vychádzaní náležitý rozhľad, je povinný zaistiť bezpečné vojdenie alebo vyjdenie pomocou spôsobilej a náležite poučenej osoby.

(4) Vozidlá a pracovné stroje vchádzajúce na cestu sa musia vopred očistiť, aby neznečisťovali cestu. Ak napriek tomu dôjde k znečisteniu, je povinný cestu bez meškania očistiť vodič alebo organizácia, ktorej pracovník závadu spôsobil; ak to nie je možné, sú povinní znečistenú cestu označiť na čas nevyhnutne potrebný ako prekážku cestnej premávky (§ 28 ods. 3).

§ 17
Otáčanie a cúvanie

(1) Pri otáčaní a cúvaní je vodič povinný dbať na zvýšenú opatrnosť; ak nemá náležitý rozhľad, je povinný zaistiť bezpečné otáčanie alebo cúvanie pomocou spôsobilej a náležite poučenej osoby.

(2) Pri otáčaní mimo križovatky je vodič povinný tam, kde motorové a nemotorové vozidlá idúce za ním môžu vzhľadom na šírku vozovky bezpečne prejsť po jeho pravej strane, zájsť čo najbližšie k stredu vozovky a dať prednosť v jazde protiidúcim motorovým a nemotorovým vozidlám a električkám idúcim v oboch smeroch. Úmysel otáčať je vodič povinný dať najavo znamením o zmene smeru jazdy (§ 21). Ak vodič nemôže týmto spôsobom otočiť, je povinný zájsť k pravému okraju vozovky a dať prednosť v jazde vozidlám idúcim v oboch smeroch; pritom nedáva znamenie o zmene smeru jazdy.

(3) Pri otáčaní na križovatke platí ustanovenie o odbočovaní (§ 13) a ustanovenie o prednosti v jazde na križovatke (§ 15).

(4) Pri cúvaní je vodič povinný dať prednosť v jazde všetkým vozidlám; to platí i vtedy, ak musí cúvať pri otáčaní.

(5) Otáčanie a cúvanie je zakázané:

a) na neprehľadných alebo inak nebezpečných miestach, najmä v neprehľadnej zákrute a v jej tesnej blízkosti alebo pred neprehľadným vrcholom stúpania cesty, na ňom a za ním;

b) na križovatke s riadenou premávkou a v jej tesnej blízkosti a na križovatke, kde je miestnou úpravou zakázané odbočovanie vľavo;

c) na železničnom priecestí a v jeho tesnej blízkosti;

d) v tuneli a v jeho tesnej blízkosti;

e) na jednosmernej ceste; smie sa však cúvať, ak je to nevyhnutne potrebné (napr. na zájdenie do radu stojacich vozidiel alebo vyjdenie z neho a pod.).

§ 18
Zastavenie a státie

(1) Zastavením sa pre účely tohto ustanovenia rozumie uvedenie vozidla do pokoja na čas nevyhnutne potrebný na neodkladné nastúpenie alebo vystúpenie prepravovaných osôb alebo na neodkladné naloženie alebo zloženie vecí; uvedenie vozidla do pokoja nad tento čas je státím.

(2) Vodič smie zastaviť a stáť len na mieste, kde nebude ohrozená bezpečnosť a plynulosť cestnej premávky, najmä premávka električiek. Zastaviť a stáť smie vodič len v jednom prúde vpravo v smere jazdy čo najbližšie k okraju cesty; na jednosmernej ceste smie zastaviť a stáť vpravo i vľavo. Vždy však musí zostať voľný aspoň jeden jazdný pruh. Jazdným pruhom sa pre účely tohto ustanovenia rozumie časť vozovky široká najmenej 3 m.

(3) Vodič je povinný zastaviť a stáť rovnobežne s okrajom cesty; ak neohrozí bezpečnosť alebo plynulosť cestnej premávky, smie v obci zastaviť a stáť i kolmo alebo šikmo k okraju cesty. Vodorovnými dopravnými značkami sa môže zastavenie a státie upraviť odchylne, napr. uprostred cesty, úplne alebo čiastočne na chodníku pod. Pri zastavení a státí je vodič povinný dbať na to, aby neznemožňoval ostatným vodičom odídenie a aby čo najlepšie využil miesto.

(4) Ak sa zaraďuje vodič, ktorý zastavil alebo stál, do prúdu idúcich vozidiel, je povinný dať prednosť v jazde vozidlám idúcim tým istým smerom; pritom nedáva znamenie o zmene smeru jazdy. Vodiči týchto vozidiel sú však v obci povinní umožniť vodičovi autobusu verejnej hromadnej dopravy osôb alebo vodičovi trolejbusu odídenie zo zastávky, a to znížením rýchlosti jazdy, príp. zastavením; pritom je vodič autobusu alebo trolejbusu povinný dbať na zvýšenú opatrnosť, dať znamenie o zmene smeru jazdy (§ 21) a nesmie donútiť vodičov idúcich tým istým smerom k náhlemu zastaveniu.

(5) Zastavenie a státie je zakázané:

a) v neprehľadnej zákrute a v jej tesnej blízkosti;

b) pred neprehľadným vrcholom stúpania cesty, na ňom a za ním;

c) na moste;

d) na prechode pre chodcov;

e) na križovatke, pri ostrovčeku, v podjazde a v tuneli a vo vzdialenosti kratšej ako 10 m pred týmito miestami a za nimi;

f) vo vzdialenosti kratšej ako 30 m pred zastávkou autobusu, trolejbusu alebo električky bez nástupného ostrovčeka a 10 m za zastávkou;

g) na železničnom priecestí a vo vzdialenosti kratšej ako 30 m pred ním za ním;

h) v mieste, kde by vozidlo zakrývalo dopravnú značku alebo svetelné zariadenie;

ch) pred vjazdom na poľnú alebo lesnú cestu alebo na miesta uvedené v § 16 ods. 1;

i) na vyhradenom parkovisku;

j) na vnútorných jazdných pruhoch; smie sa však zastaviť v druhom prúde vedľa stojacich vozidiel, ak zostane voľný aspoň jeden jazdný pruh pre každý smer jazdy; pritom je vodič povinný umožniť odídenie z radu stojacich vozidiel;

k) pri pozdĺžnej súvislej čiare, ak by nezostal medzi vozidlom a touto čiarou voľný aspoň jeden jazdný pruh;

l) ak by nezostal medzi vozidlom a električkovými koľajami voľný aspoň jeden jazdný pruh; tento zákaz neplatí v čase od 19 do 5 hodín.

(6) Na cestách označených dopravnou značkou „Cesta I. triedy“ (č. 72a, 72b) je mimo obce zakázané státie bez naliehavého dôvodu; na ostatných cestách (s výnimkou poľných a lesných ciest) platí tento zákaz za zníženej viditeľnosti. V obciach je státie zakázané na cestách, ktorými prebieha vonkajší alebo vnútorný okruh (§ 38 ods. 3). Tento zákaz neplatí, ak vozidlo stojí na odstavnom pruhu.

(7) Ak musí vodič motorového vozidla, ktoré je povinne vybavené výstražným trojuholníkom, z naliehavého dôvodu stáť na ceste mimo obce, je povinný, ak to vyžadujú okolnosti, najmä na neprehľadnom mieste alebo za zníženej viditeľnosti, umiestniť ho vo vzdialenosti najmenej 50 m za vozidlom.

(8) Kde je umiestnená dopravná značka „Striedavé státie“ (č. 48), platí zákaz státia na strane s číslicou I v dňoch s nepárnym dátumom a na strane s číslicou II v dňoch s párnym dátumom. Doba pre striedanie sa ustanovuje na dobu od 19 do 21 hodín.

(9) Otvárať dvere alebo bočné steny vozidla, ako i nastupovať do vozidla alebo vystupovať z neho sa smie len vtedy, ak nie je tým ohrozená bezpečnosť cestnej premávky ani bezpečnosť nastupujúcich alebo vystupujúcich osôb.

§ 19
Opustenie vozidla

Skôr než sa vodič vzdiali od vozidla tak, že nemôže v prípade potreby okamžite zasiahnuť, je povinný urobiť také opatrenia, aby vozidlo nemohlo ohroziť bezpečnosť a plynulosť cestnej premávky a aby ho nemohla neoprávnene použiť iná osoba.

§ 20
Železničné priecestia

(1) Pred železničným priecestím je vodič po vinný počínať si zvlášť opatrne a presvedčiť sa, či môže naň vojsť.

(2) Vchádzať na železničné priecestie je zakázané

a) ak je dávané znamenie „Stoj!“ jedným alebo dvoma červenými striedavo kmitajúcimi svetlami výstražného svetelného zariadenia alebo ak toto znamenie dáva pracovník dráhy krúžením červenou alebo žltou zástavkou alebo za zníženej viditeľnosti krúžením červeným svetlom;

b) ak je dávaná zvuková výstraha prerušovaným zvukom húkačky alebo zvončeka;

c) ak sa už začínajú sklápať závory (celé alebo polovičné) alebo ak sú už sklopené;

d) ak už je vidieť alebo počuť prichádzajúci vlak alebo železničné vozidlo alebo ak je už počuť jeho pískanie, húkanie a pod.;

e) ak nie je na druhej strane železničného priecestia dostatok miesta na bezpečnú jazdu.

(3) Vodiči sa pred železničným priecestím radia za sebou v poradí, v ktorom prišli. Ak nejde súbežnú jazdu vo viacerých jazdných pruhoch, smú vodiči prechádzať cez železničné priecestie len v jednom jazdnom prúde. Vodič, ktorý je za okolností uvedených v odseku 2 na železničnom priecestí, je povinný ho okamžite opustiť.

(4) Vodič autobusu s cestujúcimi, vodič nákladného automobilu prepravujúceho na ložnej ploche viac ako šesť osôb a vodič traktora s nákladným prívesom, na ktorého ložnej ploche sa prepravujú osoby, je povinný zastaviť pred železničným priecestím na takom mieste, odkiaľ má na železničnú trať náležitý rozhľad. Vodiči ostatných vozidiel sú povinní už od vzdialenosti 30 m pred železničným priecestím a pri jeho prechádzaní ísť rýchlosťou najviac 30 km za hodinu.

(5) Vodič motorového vozidla nesmie pri prechádzaní železničného priecestia meniť rýchlostný stupeň alebo ísť bez zaradeného rýchlostného stupňa.

(6) Ustanovenia tejto vyhlášky platné pre železničné priecestia sa vzťahujú aj na železničné priecestia označené dopravnou značkou „Vlečkové priecestie“ (č. 21) s výnimkou ustanovení odseku 4 a 12 ods. 7 písm. c).

§ 21
Znamenie o zmene smeru jazdy

(1) Znamenie o zmene smeru jazdy je vodič povinný dať okrem prípadov uvedených v jednotlivých ustanoveniach tejto vyhlášky vždy vtedy, ak mení smer jazdy alebo ak to vyžaduje bezpečnosť cestnej premávky.

(2) Znamenie je vodič povinný dať včas a zreteľne s ohľadom na okolnosti cestnej premávky, najmä na vozidlá idúce za ním.

(3) Znamenie dáva vodič ukazovateľom smeru jazdy. Pri poruche tohto zariadenia alebo ak vozidlo vzhľadom na svoju povahu nie je ním vybavené, dáva vodič za normálnej viditeľnosti znamenie upažením. Ak znamenie dávané ukazovateľom smeru jazdy alebo upažením nie je dostatočne viditeľné (napr. pre šírku nákladu a pod.), musí sa znamenie dať iným zreteľným spôsobom, napr. musí ho dať spôsobilá a náležite poučená osoba a pod. Inak je vodič povinný dať prednosť v jazde i vozidlám idúcim za ním.

(4) Za zníženej viditeľnosti smie vodič alebo iná osoba dávať znamenie upažením, len ak ide po ceste dostatočne osvetlenej verejným osvetlením. Inak je vodič povinný dať prednosť v jazde i vozidlám idúcim za ním.

(5) Znamenie dávané ukazovateľom smeru jazdy ponechá vodič počas celého úkonu; znamenie upažením dáva len pred začatím úkonu.

§ 22
Výstražné znamenia

Zvukové alebo svetelné výstražné znamenia smie vodič dávať len vtedy, ak je to nevyhnutné pre bezpečnosť cestnej premávky; potom je povinný dať znamenie včas a nie dlhšie, než je nevyhnutne potrebné. V obci sa nesmie dávať zvukové výstražné znamenie, okrem ak by bezprostredne hrozilo nebezpečenstvo. Svetelné výstražné znamenie sa dáva striedavým zapínaním diaľkových svetiel alebo prepínaním diaľkových a tlmených svetiel.

§ 23
Osvetlenie vozidiel

(1) Idúce motorové vozidlo musí mať za zníženej viditeľnosti rozsvietené diaľkové alebo tlmené svetlá, obrysové svetlá, koncové svetlá a svetlo zadnej štátnej poznávacej značky; ak je vozovka dostatočne osvetlená verejným osvetlením, je vodič povinný ísť s tlmenými svetlami.

(2) Vodič vozidla je povinný, najmä ak vodič protiidúceho vozidla prepínaním diaľkových a tlmených svetiel upozorňuje, že je oslnený, stlmiť včas pred stretnutím s protiidúcim vozidlom diaľkové svetlá a znížiť rýchlosť jazdy, aby jazda bola bezpečná; ak je vodič oslnený, je povinný zastaviť. Diaľkové svetlá sa musia stlmiť aj pred stretnutím s pochodujúcim útvarom alebo ak by mohol byť oslnený rušňovodič vlaku, vodič železničného vozidla alebo vodič plavidla.

(3) Vodič motorového vozidla je povinný stlmiť diaľkové svetlá, ak by mohol oslniť vodiča motorového vozidla idúceho pred ním.

(4) Vodič motorového vozidla, ktorý zastavil pred železničným priecestím, smie rozsvietiť len obrysové svetlá; motorové vozidlo, ktoré obrysové svetlá nemá, smie mať rozsvietené len tlmené svetlá.

(5) Svetlá do hmly smie vodič používať len v hmle alebo pri snežení, a to vždy súčasne s tlmenými svetlami alebo s obrysovými svetlami; ak nepoužije svetlá do hmly, musí rozsvietiť tlmené svetlá.

(6) Idúci alebo vedený bicykel musí mať za zníženej viditeľnosti rozsvietené vpredu jedno neoslňujúce biele svetlo; okrem toho musí mať vzadu červené odrazové sklo. Bicykel, ktorý je povinne vybavený vzadu lampášom s červeným svetlom, musí mať rozsvietené toto svetlo.

(7) Ostatné idúce nemotorové vozidlá musia mať za zníženej viditeľnosti rozsvietené aspoň jedno neoslňujúce biele svetlo viditeľné spredu i zozadu; vzadu musia mať aspoň jedno červené odrazové sklo.

(8) Ak nie je vozidlo stojace na ceste mimo parkoviska za zníženej viditeľnosti dostatočne osvetlené verejným osvetlením, musí sa osvetliť na strane k stredu vozovky aspoň jedným svetlom viditeľným spredu i zozadu; toto svetlo nesmie byť umiestnené ďalej ako 40 cm od bočného obrysu vozidla.

§ 24
Čerpanie pohonných hmôt

(1) Ak zostane motorové vozidlo pri čerpaní pohonných hmôt na ceste, zachádza vodič k čerpacej stanici v smere jazdy. K čerpacej stanici mimo cesty sa smie zachádzať z oboch smerov jazdy; pritom platí ustanovenie o vchádzaní na cestu a vychádzaní z nej (§ 16).

(2) Vodič sa nesmie pri čerpacej stanici vzďaľovať od motorového vozidla; vodičovi i prepravovaným osobám je zakázané fajčiť, zaobchádzať s otvoreným ohňom a nastavovať alebo opravovať motor. Pri čerpaní pohonných hmôt je vodič povinný zastaviť motor vozidla a vypnúť zapaľovanie a benzínové alebo naftové kúrenie vozidla.

§ 25
Vlečenie motorových vozidiel

(1) Pri vlečení motorového vozidla sa smie ísť rýchlosťou najviac 50 km za hodinu.

(2) Motorové vozidlo sa nesmie vliecť na lane kratšom ako 2,50 m a dlhšom ako 6 m; ak sa použije spojovacia tyč, smie byť i kratšia ako 2,50 m. Táto spojnica sa musí označiť, aby bola viditeľná (napr. červenou látkou a pod.). Za zníženej viditeľnosti musí mať vlečené motorové vozidlo rozsvietené ustanovené osvetlenie (§ 23).

(3) Motorové vozidlo sa smie vliecť len vtedy, ak má v poriadku riadenie a ak je obsadené vodičom, ktorý má u seba príslušný vodičský preukaz; motorové vozidlo vlečené na lane musí mať

okrem toho účinné brzdy. Vodiči oboch vozidiel sú povinní vopred sa dohodnúť na spôsobe dorozumievania počas jazdy. Tieto ustanovenia neplatia, ak je motorové vozidlo vlečené pomocou osobitného zariadenia (napr. vyprosťovací podvozok, žeriav a pod.).

(4) Vlečenie viac ako jedného motorového vozidla alebo motorového vozidla s prívesom je zakázané; smie sa však vliecť motorové vozidlo s návesom. Motorové vozidlo s prívesom nesmie vliecť iné motorové vozidlo. Motorové vozidlo vlečené pomocou osobitného zariadenia, autobus alebo nákladný automobil sa smú vliecť len bez prepravovaných osôb. Motocykel bez postranného vozíka sa nesmie vliecť alebo použiť ako vlečné vozidlo.

§ 26
Obmedzenie jazdy niektorých vozidiel

(1) Príslušník Verejnej bezpečnosti môže vodičovi na nevyhnutne potrebný čas zakázať jazdu alebo prikázať mu smer jazdy, ak to vyžaduje plynulosť cestnej premávky.

(2) Ak to vyžaduje plynulosť cestnej premávky, najmä na cestách s hustou rekreačnou premávkou, môže sa dopravnou značkou „Zákaz vjazdu vyznačených vozidiel“ (č. 33) zakázať jazda niektorých druhov vozidiel.

(3) Zákaz jazdy podľa odseku 2 sa nevzťahuje na vozidlá s právom prednostnej jazdy (§ 27), na vozidlá v medzinárodnej preprave, na vozidlá ozbrojených síl a ozbrojených sborov a na vozidlá použité pri živelnej pohrome.

§ 27
Vozidlá s právom prednostnej jazdy

(1) Vodiči vozidiel požiarnej ochrany, zdravotníckej a banskej záchrannej služby, ozbrojených síl a ozbrojených sborov nemusia dodržiavať ustanovenia tejto vyhlášky, ak to nevyhnutne vyžaduje plnenie ich zvláštnych úloh, ak neohrozia ostatných účastníkov cestnej premávky a ak upozorňujú na seba spôsobom uvedeným v odseku 2; vždy sú však povinní uposlúchnuť pokyny príslušníka Verejnej bezpečnosti.

(2) Vodiči vozidiel požiarnej ochrany používajú zvukové znamenie „Horí!“ doplnené červenými svetlami; vodiči ostatných vozidiel používajú zvukové znamenie s prenikavým tonom (sirénou) doplnené modrými svetlami.

(3) Ostatní vodiči sú povinní uvoľniť vozidlám uvedeným v odseku 1 cestu, a ak je to nevyhnutné na bezpečné prejdenie, aj zastaviť.

§ 28
Prekážky cestnej premávky

(1) Prekážkou cestnej premávky sa rozumie všetko, čo by mohlo ohroziť bezpečnosť alebo plynulosť cestnej premávky. Prekážkou môže byť najmä vozidlo opustené na mieste, kde je zakázané zastavenie alebo státie, neosvetlené vozidlo za zníženej viditeľnosti, nepojazdné vozidlo alebo poškodená alebo znečistená cesta.

(2) Prekážka cestnej premávky sa musí bez meškania odstrániť. O jej odstránenie je povinný sa postarať predovšetkým ten, kto ju spôsobil. Ak tak neurobí alebo nemôže tak urobiť alebo ak bola prekážka spôsobená bez ľudského zásahu, odstránia ju orgány, ktorým patrí správa cesty. Ak je známy ten, kto prekážku spôsobil, odstráni sa prekážka na jeho náklad.

(3) Ak nemožno prekážku cestnej premávky bez meškania odstrániť, musí sa označiť tak, aby ju účastníci cestnej premávky mohli včas spozorovať, napr. príslušnou dopravnou značkou, červenou

zástavkou a pod., za zníženej viditeľnosti červeným svetlom. Povinnosť označiť prekážku majú osoby uvedené v odseku 2, ktoré sú tiež povinné ohlásiť ju príslušníkovi Verejnej bezpečnosti.

§ 29
Dopravné nehody

(1) Vodič, ktorý mal účasť na dopravnej nehode, je povinný
- bez meškania zastaviť;
- poskytnúť podľa svojich schopností potrebnú prvú pomoc zranenej osobe a bez meškania privolať odbornú pomoc;
- urobiť vhodné opatrenia, aby nebola ohrozená bezpečnosť cestnej premávky na mieste nehody;
- umožniť obnovenie cestnej premávky, najmä premávky električiek alebo trolejbusov;
- preukázať na požiadanie postihnutej osoby svoju totožnosť.

(2) Poskytnúť podľa svojich schopností potrebnú prvú pomoc a bez meškania privolať odbornú pomoc a preukázať na požiadanie postihnutej osoby svoju totožnosť je povinný každý účastník nehody.

(3) Ak dôjde pri nehode k usmrteniu, k ublíženiu na zdraví alebo k hmotnej škode prevyšujúcej zrejme sumu 1 000 Kčs, sú účastníci nehody povinní
- bez meškania ohlásiť nehodu príslušníkovi Verejnej bezpečnosti;
- zotrvať na mieste až do príchodu príslušníka Verejnej bezpečnosti alebo sa na miesto bez meškania vrátiť po poskytnutí alebo privolaní pomoci alebo po ohlásení nehody;
- nevykonávať žiadne opatrenie, ktoré by bolo na ujmu riadneho vyšetrovania, najmä pohnúť vozidlami; ak sa však musí situácia na mieste nehody zmeniť, najmä ak je to nevyhnutné na vyprostenie alebo ošetrenie zranenej osoby alebo na obnovenie premávky električiek alebo trolejbusov, treba zabezpečiť konečné postavenie a stopy

Účastníci nehody sú však vždy povinní bez meškania ohlásiť príslušníkovi Verejnej bezpečnosti poškodenie cesty alebo verejného zariadenia, ku ktorému došlo pri nehode.

Časť III
Preprava osôb a nákladov

§ 30
Preprava osôb

(1) Vodič zodpovedá za počet prepravovaných osôb a za to, že tieto osoby neohrozia svojim správaním bezpečnosť cestnej premávky; nesmie najmä dovoliť, aby zotrvávali na miestach, kde by boli ohrozené, napr. na stúpadlách, na karosérii a pod.

(2) V motorovom vozidle určenom na prepravu osôb, v osobnom dodávkovom automobile, v osobnom prívese a v postrannom vozíku motocykla sa smú prepravovať osoby až do váhy užitočného zaťaženia vozidla; pritom nesmie počet osôb starších ako 15 rokov prevyšovať počet povolených miest. Pri preprave osôb mladších ako 15 rokov nesmie byť vodič obmedzovaný v bezpečnom ovládaní vozidla. Tieto ustanovenia platia i pri preprave osôb v kabíne pre vodiča nákladného alebo dodávkového automobilu alebo traktora.

(3) V dodávkovom automobile sa smú v priestore pre náklad prepravovať najviac štyri osoby staršie ako 15 rokov; pri preprave osôb s nákladom nesmie byť ohrozená ich bezpečnosť.

(4) Na druhom sedle motocykla sa smie prepravovať osoba staršia ako 7 rokov, ak bola pri schválení technickej spôsobilosti motocykla taká preprava povolená a ak má motocykel stúpadlá. Prepravovať osobu na nádrži na palivo alebo medzi vodičom a spolujazdcom je zakázané. Bočné sedenie spolujazdca je povolené len na skútri.

(5) Na ložnej ploche nákladného automobilu s výnimkou nákladného automobilu so sklápacou karosériou sa smie bez povolenia prepravovať najviac šesť osôb starších ako 15 rokov určených na naloženie alebo zloženie nákladu; pri preprave osôb s nákladom nesmie byť ohrozená ich bezpečnosť. Preprava osôb na ložnej ploche ostatných motorových vozidiel a na ložnej ploche nákladného prívesu je zakázaná.

§ 31
Preprava osôb autobusami, trolejbusami a električkami

(1) Cestujúci autobusu verejnej hromadnej dopravy osôb, trolejbusu alebo električky (ďalej len „verejný dopravný prostriedok“) je povinný správať sa pri čakaní na verejný dopravný prostriedok, pri nastupovaní, za jazdy a pri vystupovaní tak, aby neohrozoval bezpečnosť a plynulosť cestnej premávky, najmä nesmie za jazdy naskakovať a vyskakovať, stáť na stúpadle a nastupovať alebo vystupovať mimo zastávky bez povolenia pracovníka dopravného podniku. Cestujúci je povinný uposlúchnuť pokyny pracovníka dopravného podniku. Ak vyžadujú prevádzkové alebo iné závažné dôvody, aby cestujúci na pokyn tohto pracovníka vystúpili alebo nastúpili mimo zastávky a pri tom vstúpili do vozovky, je tento pracovník oprávnený zastavovať vozidlá.

(2) Vodič verejného dopravného prostriedku sa nesmie za jazdy baviť s inými osobami, jesť, piť a fajčiť, otvárať dvere pred úplným zastavením vozidla a vpúšťať cestujúcich do kabíny alebo do priestoru vyhradeného pre vodiča.

(3) Ustanovenia odsekov 1 a 2 sa vzťahujú obdobne i na nepravidelnú prepravu verejnými dopravnými prostriedkami alebo autobusami neverejnej, t. j. závodovej a podobnej dopravy. Za poriadok vo vozidle, ktorým sa prepravujú účastníci zájazdu, zodpovedá vedúci zájazdu.

(4) Podrobnosti o preprave osôb verejnými dopravnými prostriedkami upravujú osobitné predpisy.*)

(5) Zastávky verejného dopravného prostriedku možno zriadiť len tam, kde to neohrozuje bezpečnosť a plynulosť cestnej premávky; na zriadenie zastávky treba predchádzajúci súhlas okresného dopravného inšpektorátu Verejnej bezpečnosti. Na území hlavného mesta Prahy a v miestach, ktoré ustanoví minister vnútra, stačí predchádzajúce prerokovanie s okresným dopravným inšpektorátom Verejnej bezpečnosti.

§ 32
Hromadná preprava na ložnej ploche nákladného automobilu

(1) Prepravovať na ložnej ploche nákladného automobilu viac ako šesť osôb je dovolené len vtedy, ak je to nevyhnutne potrebné na splnenie hospodárskych úloh a ak nemožno použiť vozidlo určené na prepravu osôb, a to na povolenie okresného národného výboru; povolenie musí mať vodič u seba. Okresný národný výbor môže povolenie vydať pre jednotlivú prepravu alebo na určitú dobu, najdlhšie však na dobu šiestich mesiacov. Na prepravu sa smie použiť len nákladný automobil, ktorého technickú spôsobilosť preskúšal okresný dopravný inšpektorát Verejnej bezpečnosti a od preskúšania neuplynulo viac ako šesť mesiacov.

(2) Počet osôb nesmie prekročiť pri nákladnom automobile o užitočnom zaťažení

- do 1500 kg	60 % užitočného zaťaženia; pritom sa počíta na osobu 75 kg;
- od 1501 kg do 2500 kg	15 osôb;
- od 2501 kg do 5000 kg	20 osôb;
- od 5001 kg do 7000 kg	30 osôb;
- od 7001 kg	40 osôb.

Osoby mladšie ako 15 rokov je dovolené prepravovať len vtedy, ak sú sprevádzané osobou staršou ako 18 rokov. Nákladný automobil musí mať napnutú plachtu a sedadlá s operadlom pripevnené k vozidlu, pričom steny vozidla musia byť dostatočne vysoké, aby osoby za jazdy nevypadli.

(3) Prepravované osoby nesmú za jazdy stáť, vykláňať sa a vyhadzovať alebo nechať vyčnievať predmety z vozidla; za to zodpovedá vedúci, ktorého určí osoba zodpovedná za premávku vozidla z prepravovaných osôb.

(4) Rýchlosť jazdy nákladného automobilu hromadne prepravujúceho osoby nesmie prekročiť 50 km za hodinu. V povolení vydanom podľa odseku 1 sa môžu určiť ďalšie potrebné podmienky.

(5) Ustanovenia odsekov 1 a 4 sa nevzťahujú na hromadnú prepravu osôb na ložnej ploche nákladného automobilu civilnej obrany, Ľudových milícií a požiarnej ochrany, nákladného automobilu plniaceho výcvikové úlohy Sväzu pre spoluprácu s armádou a na prepravu osôb pri živelnej pohrome. Na nákladné automobily prepravujúce výlučne príslušníkov ozbrojených síl a ozbrojených sborov sa nevzťahujú ustanovenia odsekov 1, 2 a 4.

§ 33
Preprava osôb na ložnej ploche nákladného prívesu traktora

(1) Na ložnej ploche nákladného prívesu traktora je dovolené prepravovať osoby len na pracovisko a späť a len ak je to nevyhnutne potrebné na splnenie hospodárskych úloh. Na prepravu sa nesmie použiť nákladný príves so sklápacou karosériou a nákladný dvojkolesový príves.

(2) Pri preprave podľa odseku 1 sa musia dodržať tieto podmienky:

a) traktor smie mať len jeden príves;

b) príves musí mať priebežnú brzdu obsluhovanú vodičom;

c) počet prepravovaných osôb nesmie byť väčší ako 15; osoby mladšie ako 15 rokov je dovolené prepravovať len vtedy, ak sú sprevádzané osobou staršou ako 18 rokov;

d) prepravované osoby musia sedieť na sedadlách pripevnených k ložnej ploche prívesu, pričom steny prívesu musia byť dostatočne vysoké, aby osoby za jazdy nevypadli, alebo musia sedieť na podlahe prívesu; prepravované osoby sa nesmú za jazdy vykláňať a vyhadzovať alebo nechať vyčnievať predmety z vozidla;

e) rýchlosť jazdy nesmie prekročiť 20 km za hodinu.

§ 34
Preprava nákladov

(1) Váha nákladu nesmie prevyšovať užitočné zaťaženie vozidla. Náklad sa musí na vozidle riadne umiestniť a upevniť, aby neohrozoval bezpečnosť a plynulosť cestnej premávky, neznečisťoval alebo nepoškodzoval cestu, nespôsoboval nadmerný hluk, neznečisťoval ovzdušie a nezakrýval predpísané osvetlenie, odrazové sklá a poznávacie značky vozidla; to platí i pre zariadenie slúžiace na upevnenie a ochranu nákladu (napr. plachta, reťaze, laná a pod.). Predmety, ktoré možno ľahko prehliadnuť (napr. jednotlivé tyče, rúry a pod.) nesmú po strane vyčnievať.

(2) Ak náklad prečnieva vozidlo vpredu alebo vzadu viac ako o 1 meter, musí sa prečnievajúci koniec nákladu označiť červenou zástavkou o rozmeroch najmenej 30 cm x 30 cm, za zníženej viditeľnosti vpredu neoslňujúcim bielym svetlom a bielym odrazovým sklom a vzadu červeným svetlom a červeným odrazovým sklom. Ak náklad prečnieva do strany pri motorovom vozidle

vonkajší okraj obrysových svetiel o viac ako 40 cm, pri nemotorovom vozidle okraj vozidla o viac ako 40 cm, musí sa prečnievajúci koniec nákladu označiť červenou zástavkou o rozmeroch najmenej 30 cm x 30 cm, za zníženej viditeľnosti vpredu neoslňujúcim bielym svetlom a bielym odrazovým sklom a vzadu červeným svetlom a červeným odrazovým sklom. Odrazové sklá sa smú umiestniť najvyššie 120 cm nad zemou. Povinnosť označiť náklad prečnievajúci vozidlo do strany zástavkami neplatí pre vozidlá prepravujúce poľnohospodárske výrobky; za zníženej viditeľnosti sa môžu použiť svetlá alebo odrazové sklá.

(3) Nakladať a skladať náklad na ceste je dovolené len vtedy, ak to nemožno bez osobitných ťažkostí vykonať mimo cesty (napr. vo dvore, v priechode a pod.). Zloženie a naloženie nákladu na ceste sa musí vykonať čo najrýchlejšie.

§ 35
Preprava nebezpečných nákladov

(1) Vozidlo prepravujúce horľavý alebo výbušný náklad sa musí označiť snímateľným nápisom „Nebezpečný náklad“ vyhotoveným vo farbe jasne odlišnej od farby karosérie vozidla; nápis sa musí sňať, ak vozidlo neprepravuje nebezpečný náklad. Toto ustanovenie sa nevzťahuje na vozidla ozbrojených síl a ozbrojených sborov.

(2) Podrobnosti o preprave nebezpečných nákladov upravujú osobitné predpisy.*)

Časť IV
Riadenie cestnej premávky

§ 36
Dopravné značky a dopravné zariadenia**)

(1) V cestnej premávke sa používajú
- zvislé dopravné značky (na tabuliach);
- vodorovné dopravné značky (na vozovke súčastiach cesty).

(2) Zvislé dopravné značky sú
- výstražné značky, ktoré vyznačujú miesta, kde hrozí nebezpečenstvo a účastník cestnej premávky je preto povinný dbať na zvýšenú opatrnosť (č. 1a až 21);
- zákazové a príkazové značky, ktoré ukladajú účastníkovi cestnej premávky zákazy, obmedzenia alebo príkazy, ktoré musí uposlúchnuť (č. 22a až 54);
- informatívne značky, ktoré vyjadrujú informácie slúžiace na uľahčenie cestnej premávky a napomáhajú orientáciu účastníka cestnej premávky (č. 55a až 73);
- dodatkové tabuľky, ktoré spresňujú, dopĺňajú alebo obmedzujú význam dopravnej značky, pod ktorou sú umiestnené (č. 74 až 79c);
- zvláštne tabule, ktoré vyjadrujú zvláštnu situáciu alebo nebezpečenstvo (č. 80).

(3) Vodorovné dopravné značky sa tvoria najmä pozdĺžnymi alebo priečnymi súvislými alebo prerušovanými čiarami; v obci sa môže prerušovaná čiara výnimočne tvoriť klincami alebo podobným spôsobom.

(4) Pozdĺžnu súvislú čiaru (č. 1a) alebo dvojitú pozdĺžnu súvislú čiaru (č. 1b) nesmie vodič prechádzať a ani náklad nesmie cez túto čiaru presahovať, ak to nie je nevyhnutné na vychádzanie z cesty alebo na obchádzanie prekážky.

(5) Pozdĺžnu prerušovanú čiaru (č. 2) smie vodič prechádzať pri zachovaní pravidiel cestnej premávky.

(6) Pri pozdĺžnej súvislej čiare doplnenej prerušovanou čiarou (č. 3) spravuje sa vodič významom čiary bližšej smeru jeho jazdy.

(7) Ustanovenia odsekov 4, 5 a 6 neplatia pri pozdĺžnej súvislej alebo prerušovanej čiare vyznačujúcej okraj vozovky (č. 4).

(8) Priečna prerušovaná čiara (č. 5a) alebo priečna prerušovaná čiara so symbolom „Daj prednosť v jazde!“ (č. 5b) vyznačuje miesto, kde vodič zastaví, ak je povinný zastavením dať prednosť v jazde na príkaz dopravnej značky „Daj prednosť jazde!“ (č. 22a) alebo ak je povinný zastaviť pred križovatkou s riadenou premávkou.

(9) Priečna súvislá čiara (č. 6a) alebo priečna súvislá čiara s nápisom STOP (č. 6b) vyznačuje miesto, kde je vodič povinný zastaviť na príkaz dopravnej značky „Stoj, daj prednosť v jazde!“ (č. 23) alebo pred križovatkou s riadenou premávkou.

(10) Priečnymi prerušovanými čiarami (č. 7) alebo pozdĺžnymi čiarami typu zebra (č. 8) sa vyznačuje prechod pre chodcov.

(11) Šípkami (č. 9) sa vyznačuje najmä predpísaný smer alebo spôsob jazdy alebo spôsob radenia pred križovatkou

(12) Osobitnými značkami sa vyznačuje parkovisko (č. 10a až 10c), parkovisko vyhradené pre autotaxíky (č. 10d), zastávka autobusov alebo trolejbusov (č. 11a) a zastávka električiek (č. 11b).

(13) Šikmé rovnobežné čiary (č. 12) vyznačujú priestor, do ktorého ja zakázané vchádzať (napr. nástupný alebo ochranný ostrovček a pod.).

(14) Nápisy na vozovke (č. 13) poskytujú iné potrebné údaje.

(15) Dopravnými zariadeniami sú najmä svetelné zariadenia určené na riadenie premávky, odrazovky vyznačujúce okraj cestnej koruny, smerové tabule v nebezpečných zákrutách, dopravné kužele určené na vymedzenie jazdných pruhov a označenie vonkajších a vnútorných okruhov (§ 38 ods. 3).

§ 37
Používanie dopravných značiek a dopravných zariadení

(1) V cestnej premávke sa smú používať dopravné značky len v takom rozsahu, ako to nevyhnutne vyžaduje zaistenie bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky, a to podľa prílohy tejto vyhlášky. O druhu použitých dopravných značiek a dopravných zariadení a o ich umiestnení rozhoduje okresný dopravný inšpektorát Verejnej bezpečnosti po predchádzajúcom prerokovaní s orgánmi, ktorým patrí správa cesty; na území hlavného mesta Prahy a v miestach, ktoré ustanoví minister vnútra, rozhodujú národné výbory.

(2) Na dopravných značkách alebo na ich stĺpikoch alebo na dopravných zariadeniach je zakázané umiestňovať čokoľvek, čo nesúvisí so značkou alebo zariadením; tento zákaz neplatí pre tabuľky s evidenčným číslom mostov. V blízkosti cesty je zakázané umiestňovať akékoľvek zariadenie, ktoré by mohlo viesť k zámene s dopravnou značkou alebo s dopravným zariadením alebo ktoré by ich zakrývalo alebo svojou úpravou ich význam zmenšovalo alebo rozptyľovalo pozornosť účastníka cestnej premávky spôsobom ohrozujúcim bezpečnosť cestnej premávky.

§ 38
Miestna úprava cestnej premávky

(1) Ak to vyžaduje podľa miestnych pomerov bezpečnosť alebo plynulosť cestnej premávky alebo stavba, údržba alebo ochrana cesty, cestná premávka sa upraví, v miere nevyhnutne potrebnej obmedzí alebo zastaví príslušnou dopravnou značkou alebo dopravným zariadením.

(2) O miestnej úprave, s výnimkou uzávierky a obchádzky, rozhoduje okresný dopravný inšpektorát Verejnej bezpečnosti po predchádzajúcom prerokovaní s národným výborom a s orgánmi, ktorým patrí správa cesty; na území hlavného mesta Prahy a v miestach, ktoré ustanoví minister vnútra, rozhodujú národné výbory. O povoľovaní uzávierok a obchádzok platia osobitné predpisy.*) O vyhradení parkoviska pre podnik alebo organizáciu rozhoduje národný výbor po predchádzajúcom prerokovaní s okresným dopravným inšpektorátom Verejnej bezpečnosti.

(3) Ak sa má pre vodičov, ktorí obcou len prechádzajú, určiť vonkajší okruh, vyznačí sa bielo-červeno-bielym pruhom na stĺpoch nadzemných vedení. Ak sa má pre vodičov, ktorí nejdú do stredu obce, určiť vnútorný okruh, vyznačí sa bielo-modro-bielym pruhom. Ak okruh mení smer, použije sa zvláštna tabuľa, na ktorej sa vodič výstižným spôsobom na túto zmenu upozorní.

(4) Ak práca na ceste vyžaduje úplnú alebo čiastočnú uzávierku cesty, označí sa uzávierka podľa ustanovení čl. 10 a 11 prílohy tejto vyhlášky. Na práce, ktoré nevyžadujú ani čiastočné uzavretie cesty, stačí upozorniť na čas nevyhnutne potrebný dopravnou značkou „Práca na ceste“ (č. 15) alebo červenou zástavkou, za zníženej viditeľnosti červeným svetlom. Označiť pracovisko je povinný ten, kto práce vykonáva; zodpovedným je vedúci pracoviska.

(5) Pre určité úlohy, pri ktorých sa musí použiť cesta (napr. pri meraní a pod.), môže krajský dopravný inšpektorát Verejnej bezpečnosti povoliť na zaistenie bezpečnosti pracovníkov používanie prenosných dopravných značiek. Orgány, ktorým patrí správa cesty, smú používať tieto značky bez povolenia.

§ 39
Riadenie premávky na križovatke

(1) Premávku na križovatke riadi príslušník Verejnej bezpečnosti pokynmi rúk a zmenou postoja; pritom spravidla používa smerovku, ktorú drží v pravej ruke.

(2) Príslušník Verejnej bezpečnosti používa tieto znamenia:

a) znamenie „Stoj!“ dávané upažením jednej alebo oboch rúk naprieč zakázaného smeru premávky, pričom stojí čelom alebo chrbtom k zastavovanému smeru;

b) znamenie „Pozor!“ dávané vztýčením ruky, alebo ak používa smerovku, vztýčením predlaktia pravej ruky;

c) znamenie „Voľno!“ dávané upažením jednej alebo oboch rúk vo voľnom smere premávky, pričom stojí bočne k dovolenému smeru premávky;

d) znamenie „Zrýchliť jazdu!“ dávané krčením upaženej ruky cez stred tela;

e) znamenie „Spomaliť jazdu!“ dávané kývaním upaženej ruky hore a dole.

Pri znamení „Stoj!“ a „Voľno!“ môže príslušník Verejnej bezpečnosti pripažiť jednu alebo obe ruky, ak na riadenie premávky postačí postoj.

(3) Pri začiatku a skončení riadenia premávky a pri každej zmene smeru vychádza príslušník Verejnej bezpečnosti zo znamenia „Pozor!“.

(4) Na znamenie „Stoj!“ zastaví vodič pred križovatkou. Na znamenie „Voľno!“ pokračuje vodič v jazde; ak dodrží ustanovenie o odbočovaní (§ 13), odbočí vodič vpravo alebo vľavo bez toho, že by čakal na znamenie „Pozor!“.

(5) Na znamenie „Pozor!“
- vodič idúci zo smeru, pre ktorý bola premávka predtým zastavená, je povinný sa pripraviť na jazdu;
- vodič idúci v smere predtým voľnom je povinný zastaviť pred križovatkou;
- vodič v priestore križovatky je povinný križovatku bez meškania opustiť.

(6) Ak má vodič prichádzajúci z voľného smeru odbočiť plynule vľavo, aj keď prichádza vodič v protismere, zastaví príslušník Verejnej bezpečnosti vodiča prichádzajúceho v protismere zdvihnutím ruky ohnutej v predlaktí, pričom dlaň smeruje proti zastavovanému smeru; vodičovi odbočujúcemu vľavo dáva pokyn na plynulé odbočenie druhou rukou.

(7) Ak je vodič povinný zastaviť pred križovatkou, zastaví pred jej hranicou. Hranicu križovatky tvorí priečna prerušovaná čiara (č. 5a, 5b) alebo súvislá čiara (č. 6a, 6b). Kde táto čiara nie je, tvorí hranicu vonkajšie označenie prechodu pre chodcov; kde ani toto nie je, spojnica bodov, v ktorých sa stretávajú okraje vozovky.

(8) Príslušník Verejnej bezpečnosti môže pri riadení premávky na križovatke dávať okrem znamení uvedených v odseku 2 a 6 aj iné vhodné znamenia.

(9) Znamenia dávané príslušníkom Verejnej bezpečnosti platia obdobne i pre chodcov.

(10) Ustanovenia odsekov 1 až 9 sa vzťahujú i na riadenie premávky na križovatke orgánom vojenskej poriadkovej služby.

§ 40
Riadenie premávky svetelnými znameniami

(1) Pri riadení premávky na križovatke svetelnými znameniami znamená:
- červené svetlo: „Stoj!“ (§ 39 ods. 4);
- žlté svetlo: „Pozor!“ (§ 39 ods. 5);
ak je však vodič pri rozsvietení tohto svetla už tak tesne pri hranici križovatky, že by nemohol pred ňou bezpečne zastaviť, smie vojsť do križovatky;
- zelené svetlo: „Voľno!“ (§ 39 ods. 4).
Žlté svetlo znamená „Pozor!“ i vtedy, ak sa rozsvieti súčasne s červeným svetlom; vodič je povinný sa pripraviť na jazdu.
Ustanovenie § 39 ods. 7 platí obdobne.

(2) Ak má zelené svetlo tvar jednej alebo viacerých šípok, smie vodič pri ich rozsvietení ísť len v smere, ktorým ukazujú.

(3) Na znamenie červeného alebo žltého svetla doplneného súčasne rozsvietenou zelenou šípkou alebo šípkami, smie vodič ísť len v smere, ktorým šípka alebo šípky ukazujú; pritom je povinný dať prednosť jazde vodičom idúcim vo voľnom smere a chodcom prechádzajúcim vo voľnom smere, ktorí už vstúpili do vozovky. Toto ustanovenie platí i vtedy, ak je svetelné zariadenie doplnené bielou tabuľkou so zelenou šípkou alebo šípkami.

(4) Svetelné znamenia uvedené v odseku 1 platia obdobne i pre chodcov. Ak je pre chodcov zriadené osobitné svetelné zariadenie, smie chodec prechádzať vozovku len na zelené svetlo. Červené svetlo rozsvietené súčasne so zeleným svetlom oznamuje bezprostrednú zmenu na červené svetlo; chodec nesmie už vstupovať do vozovky.

(5) Pri riadení cestnej premávky mimo križovatky svetelnými znameniami znamená:
- červené svetlo: „Stoj!“; vodič je povinný zastaviť pred svetelným zariadením;
- zelené svetlo: „Voľno!“.

(6) Ak sú nad jazdnými pruhmi umiestnené svetelné zariadenia, zakazuje červené svetlo vojsť do príslušného jazdného pruhu a zelené svetlo dovoľuje doňho vojsť.

(7) Dvoma prerušovanými červenými svetlami sa vyznačuje miesto, kde na cestu vchádzajú vozidlá požiarnej ochrany; na znamenie týchto svetiel je vodič povinný zastaviť pred svetelným zariadením.

(8) Prerušované žlté svetlo označuje miesto, kde je potrebné zvýšiť opatrnosť.

§ 41
Oprávnenie na zastavovanie vozidiel

(1) Zastavovať vozidlá smú len
- príslušníci Verejnej bezpečnosti v rovnošate;
- v blízkosti štátnych hraníc príslušníci Pohraničnej stráže v rovnošate;
- členovia Pomocnej stráže Verejnej bezpečnosti pri zistení priestupku alebo závady na vozidle, inak len v prítomnosti príslušníka Verejnej bezpečnosti; mimo obce nesmú zastavovať vozidlá za zníženej viditeľnosti;
- ďalšie osoby, pre ktoré toto oprávnenie vyplýva z iných ustanovení tejto vyhlášky.*)

(2) Znamenie na zastavenie dáva príslušník Verejnej bezpečnosti, príslušník Pohraničnej stráže alebo člen Pomocnej stráže Verejnej bezpečnosti vztýčením ruky alebo červenobielym zastavovacím terčom, z idúceho vozidla kývaním upaženej ruky hore a dole alebo vysunutým zastavovacím terčom; za zníženej viditeľnosti dávajú znamenie na zastavenie červeným svetlom, ktorým pohybujú v hornom polkruhu. Iné osoby nesmú zastavovací terč alebo červené svetlo používať.

Časť V
Osobitné ustanovenia pre niektorých účastníkov cestnej premávky

§ 42
Chodci

(1) Chodec je povinný chodiť po chodníku, a to vpravo; kde nie je chodník, je povinný chodci po ľavej krajnici a kde ani táto nie je alebo ak je neschodná, pri ľavom okraji vozovky. Chodci smú ísť po krajnici alebo pri okraji vozovky najviac dvaja vedľa seba, ak neohrozia alebo ak neobmedzia cestnú premávku.

(2) Kde je určený pre chodcov dopravnou značkou „ Chodník pre chodcov“ (č. 52) vymedzený pruh alebo chodník, je chodec povinný ich používať; iným účastníkom cestnej premávky je ich používanie zakázané.

(3) Chodec, ktorý nesie predmet, ktorým by mohol ohroziť alebo obmedziť premávku na chodníku, je povinný ísť po ľavej krajnici a kde táto nie je alebo a je neschodná, pri ľavom okraji vozovky.

(4) Chodec, ktorý by mohol v dôsledku požitia alkoholického nápoja ohroziť bezpečnosť cestnej premávky alebo bezpečnosť vlastnú, sa nesmie zúčastniť na cestnej premávke.

(5) Chodec smie prechádzať vozovku len kolmo na smer cestnej premávky, a to urýchlene. Chodec je povinný vopred sa presvedčiť, či možno bezpečne prejsť, najmä s ohľadom na vzdialenosť a rýchlosť prichádzajúceho vozidla alebo prekážku, ktorá mu bráni v rozhľade.

(6) Na prechode pre chodcov je chodec povinný prechádzať v pravej polovici prechodu.

(7) Dopravnou značkou „Iný príkaz“ (č. 54) s nápisom „Prechádzajte len po prechode“ sa môže vyznačiť úsek, kde sú chodci povinní prechádzať vozovku len po prechode pre chodcov.

(8) Pre chodcov platia primerane i ustanovenia § 20 a 29.

(9) Ustanovenia odsekov 1 až 8 sa vzťahujú i na osobu, ktorá vedie psa, tlačí detský kočík, ťahá sánky alebo používa ručný vozík pre telesne postihnutú osobu.

§ 43
Pochodujúce útvary

(1) Pre pochodujúce útvary (napr. útvar ozbrojených síl, pohrebný sprievod a pod.) platia primerane aj ustanovenia § 6 až 8, 11 až 18, 20, 21, 27 a 29.

(2) Za zníženej viditeľnosti sa musí pochodujúci útvar označiť vpredu po oboch stranách neoslňujúcim bielym svetlom a vzadu taktiež po oboch stranách červeným svetlom.

(3) Za dodržiavanie ustanovení odsekov 1 a 2 zodpovedá vedúci pochodujúceho útvaru.

(4) Organizovaná skupina školskej mládeže smie ísť najviac v dvojstupoch a musí byť sprevádzaná osobou staršou ako 15 rokov, ktorá je dostatočne spôsobilá, aby na skupinu riadne dozerala. Vozovku smie skupina použiť len vtedy, ak nemôže ísť po chodníku alebo po ľavej krajnici. Ak musí použiť vozovku, spravuje sa skupina ustanoveniami odsekov 1 až 3. Iné skupiny školskej mládeže alebo detí nepodliehajúcich povinnej školskej dochádzke sa spravujú ustanoveniami pre chodcov.

(5) Osoba, ktorá sprevádza organizovanú skupinu školskej mládeže alebo skupinu detí nepodliehajúcich povinnej školskej dochádzke, je oprávnená pri prechádzaní vozovky zastavovať vozidlá.

§ 44
Jazda na bicykli

(1) Osoba mladšia ako 10 rokov smie na ceste (s výnimkou poľných a lesných ciest) jazdiť na bicykli len pod dohľadom osoby staršej ako 15 rokov, ktorá je dostatočne spôsobilá, aby na túto osobu riadne dozerala.

(2) Cyklista je povinný jazdiť alebo viesť bicykel pri pravom okraji vozovky; mimo obce smie používať aj pravú krajnicu, ak nie sú tým ohrozovaní alebo obmedzovaní chodci. Kde je určený pre cyklistov dopravnou značkou „Chodník pre cyklistov“ (č. 53) vymedzený pruh alebo chodník, je cyklista povinný ich používať; iným účastníkom cestnej premávky je ich používanie zakázané.

(3) Cyklisti smú jazdiť alebo viesť bicykel pri pravom okraji vozovky alebo po krajnici len jednotlivo za sebou. Cyklista nesmie jazdiť bez držania kormidiel, držať sa iného vozidla, jazdiť v tesnej blízkosti za motorovým vozidlom, viesť za jazdy druhý bicykel, ručný vozík alebo psa a voziť predmety, ktoré by sťažovali vedenie bicykla alebo ohrozovali iné osoby. Pri jazde musí mať cyklista nohy na šliapadlách. Na jednomiestnom bicykli nie je dovolené jazdiť dvom; ak má bicykel osobitné sedadlo umiestnené pred cyklistom a stúpadlá, smie osoba staršia ako 18 rokov viezť osobu mladšiu ako 7 rokov.

(4) Pri bicykli sa smie používať prívesný vozík, ktorý nie je širší ako 0,80 m, má vzadu červené odrazové sklo a je spojený s bicyklom pevným ťahadlom. Ak zakrýva prívesný vozík alebo jeho náklad za zníženej viditeľnosti zadné červené svetlo bicykla, musí sa prívesný vozík opatriť týmto svetlom.

§ 45
Jazda s povozmi a s ručnými vozíkmi

(1) Povozníkom smie byť len osoba staršia ako 15 rokov. Vedľa povozu smie ísť povozník len po pravej strane. Pred opustením povozu je povozník povinný povoz zabrzdiť, uvoľniť vnútorné postranky a na svahu podložiť kolesá.

(2) Osoba ťahajúca alebo tlačiaca ručný vozík je povinná ísť pri pravom okraji vozovky; mimo obce smie používať aj pravú krajnicu, ak nie sú tým ohrozovaní alebo obmedzovaní chodci.

§ 46
Jazda na zvieratách a vedenie a hnanie zvierat

(1) Pre jazdu na zvieratách a pre vedenie a hnanie zvierat platia primerane i ustanovenia § 6 až 8, 11 až 18, 20, 21, 27 až 29.

(2) Na ceste (s výnimkou poľných a lesných ciest) smie ísť len jazdec starší ako 15 rokov. Jazdec je povinný ísť pri pravom okraji vozovky; mimo obce smie používať aj pravú krajnicu, ak nie sú tým ohrozovaní alebo obmedzovaní chodci. Jazdci smú ísť len jednotlivo za sebou; pritom smú viesť len jedno zviera.

(3) Zvieratá sa smú viesť len vtedy, ak sú k sebe spriahnuté, a to najviac po dvoch zvieratách. Na ceste sa smú zvieratá hnať len tak, aby cestná premávka nebola ohrozovaná a aby bola čo najmenej obmedzovaná. Zvieratá musia byť sprevádzané potrebným počtom spôsobilých sprievodcov starších ako 15 rokov.

(4) Za zníženej viditeľnosti sa nesmú na jazdu na zvieratách a na vedenie a hnanie zvierat používať cesty označené dopravnou značkou „Cesta I. triedy“ (č. 72a, 72b) alebo „Cesta II. triedy“ (č. 72c). Inde musí byť jazdec označený na ľavej strane neoslňujúcim bielym svetlom; útvar jazdcov sa musí označiť obdobne ako pochodujúci útvar. Sprievodca vedených a hnaných zvierat musí byť označený neoslňujúcim bielym svetlom.

(5) Nechať pobehovať domáce zvieratá na ceste je zakázané.

Časť VI
Záverečné ustanovenia

§ 47
Usporadúvanie podnikov na ceste

(1) Hry a šport na ceste sú zakázane.

(2) Na usporiadanie pretekov a súťaží na ceste, ktorými by mohla byť ohrozená bezpečnosť alebo plynulosť cestnej premávky, udeľuje povolenie okresný dopravný inšpektorát Verejnej bezpečnosti, ak podnik nepresahuje jeho obvod, inak krajský dopravný inšpektorát Verejnej bezpečnosti príslušný podľa miesta, kde sa podnik začína, a to vždy po predchádzajúcom prerokovaní s príslušnými národnými výbormi. Vo zvlášť závažných prípadoch môže povolenie udeliť hlavný dopravný inšpektorát Verejnej bezpečnosti. V žiadosti o povolenie podniku sa musí uviesť najmä

účel a čas podniku, návrh trasy s východiskovým a cieľovým miestom, počet účastníkov, zodpovedný vedúci a spôsob zabezpečenia usporiadateľskej služby.

§ 48
Platnosť vyhlášky pre niektoré druhy vozidiel

(1) Ustanovenia tejto vyhlášky platné
- pre motorové vozidlá sa vzťahujú aj na trolejbusy, na motorové dopravné vozíky*) a na pojazdné pracovné stroje; na užívanie motorových vozíkov v cestnej premávke je prevádzateľ povinný si vyžiadať súhlas okresného dopravného inšpektorátu Verejnej bezpečnosti, ktorý určí podmienky nevyhnutné na zabezpečenie plynulosti cestnej premávky (trasy, dobu a pod.);
- pre prívesy sa vzťahujú aj na návesy, ak nie je v tejto vyhláške ustanovené inak.

(2) Ustanovenia tejto vyhlášky platné pre motocykle sa vzťahujú aj na skútre, na mopedy a na bicykle s pomocným motorom.

(3) Ak je dopravná značka „Zákaz vjazdu nákladných automobilov“ (č. 27) doplnená dodatkovou tabuľkou „Celková váha tonách“ (č. 77), je zakázaný vjazd nákladného automobilu s prívesom, ak presahuje súčet celkových váh oboch vozidiel údaj na tabuľke. Pri dopravnej značke „Zákaz vjazdu vozidiel, ktorých skutočná váha presahuje vyznačenú hranicu“ (č. 34), je rozhodujúci súčet skutočných váh oboch vozidiel; ak je dopravná značka č. 34 umiestnená pred mostom doplnená tabuľkou s nápisom „Jediné vozidlo ...T“, smie na most vojsť vozidlo, ktorého skutočná váha síce presahuje údaj na dopravnej značke, nie však údaj na tabuľke; pri vozidle s prívesom je rozhodujúci súčet skutočných váh oboch vozidiel; vodič je povinný zabezpečiť, aby na most súčasne nevchádzali zo žiadneho smeru ďalšie vozidlá.

§ 49
Výnimky a úľavy

(1) Na špeciálne vozidlá sa nevzťahujú tie ustanovenia tejto vyhlášky, ktorých dodržiavanie nedovoľuje konštrukcia týchto vozidiel. Na vozidlá určené na čistenie, udržiavanie alebo opravovanie cesty sa nevzťahujú tie ustanovenia tejto vyhlášky, ktorých dodržiavanie by znemožňovalo alebo značne sťažovalo vykonanie potrebných prác; to isté platí pre osoby pracujúce na ceste. Ak sú také vozidlá vybavené prerušovaným žltým svetlom, sú ostatní účastníci cestnej premávky povinní zvýšiť opatrnosť.

(2) V jednotlivých prípadoch alebo pre jednotlivé skupiny prípadov alebo pre určitú cestu môže výnimku z tejto vyhlášky povoliť príslušný dopravný inšpektorát Verejnej bezpečnosti. Ak treba povolenie výnimky uviesť do všeobecnej známosti, urobí sa tak spôsobom v mieste obvyklým. Výnimku, ktorá je v cestnej premávke okamžite potrebná, smie povoliť aj príslušník Verejnej bezpečnosti na mieste samotnom.

(3) O povoľovaní zvláštneho používania cesty, najmä prepravy zvlášť ťažkých alebo rozmerných predmetov a používania vozidiel, ktorých rozmery alebo váha presahujú ustanovenú mieru, platia osobitné predpisy.*)

§ 50
Prechodné a zrušovacie ustanovenia

(1) Dopravné značky a dopravné zariadenia novoustanovené v tejto vyhláške sa musia zaviesť najneskôr do 31. decembra 1967. Do tohto času zostávajú však v platnosti im zodpovedajúce dopravné značky a dopravné zariadenia v doterajšej úprave.

(2) Zrušuje sa vyhláška Ministerstva vnútra č. 141/1960 Zb., ktorou sa vydávajú pravidlá cestnej premávky, vrátane prílohy uvedenej vyhlášky i s obrazovou prílohou.**)

§ 51
Účinnosť

Táto vyhláška nadobúda účinnosť 1. januárom 1967.

Minister:

Kudrna v. r.

Prílohavyhlášky Ministerstva vnútra č. 80 1966 Zb. o pravidlách cestnej premávky

Časť I
Zvislé dopravné značky (na tabuliach)

Čl. 1
Používanie niektorých výstražných značiek

(1) Ak nasledujú za sebou viac ako dve zákruty, umiestni sa pod značkou „Dvojitá zákruta, prvá vpravo" (č. 2a) alebo „Dvojitá zákruta, prvá vľavo" (č. 2b) dodatková tabuľka „Celkový počet zákrut" (č. 74), na ktorej sa vyznačí skutočný počet zákrut; ak je však zákrut viac ako štyri, použije sa dodatková tabuľka „Dĺžka úseku v kilometroch" (č. 76c).

(2) Značka „Križovatka" (č. 3) sa použije, ak nie je prednosť v jazde na križovatke upravená dopravnými značkami. V obci sa táto značka umiestňuje len výnimočne. Ak treba vodiča upozorniť na zvláštny tvar križovatky, umiestni sa pod značkou dodatková tabuľka „Tvar križovatky" (č. 75a).

(3) Značka „Križovatka s vedľajšou cestou" (č. 4) sa použije mimo obce, ak treba prednosť v jazde na križovatke upraviť dopravnými značkami a ak je na vedľajšej ceste umiestnená značka „Daj prednosť v jazde!" (č. 22a) alebo „Stoj, daj prednosť v jazde!" (č. 23). Ak treba vodiča upozorniť na zvláštny tvar križovatky a aká prednosť v jazde pre ňu platí, umiestni sa pod značkou č. 4 dodatková tabuľka „Tvar križovatky s vyznačením prednosti v jazde" (č. 75b).

(4) Značkou „Nebezpečné klesanie" (č. 5) sa označuje miesto, kde klesanie cesty presahuje 10 % alebo kde miestne pomery robia klesanie nebezpečným.

(5) Značka „Premávka v oboch smeroch" (č. 9) sa použije, ak treba vodiča upozorniť na úsek cesty, kde na rozdiel od predchádzajúceho úseku ide v príslušnej časti vozovky o dočasnú alebo trvalú premávku oboch smeroch; na konci takého úseku sa použije značka „Jednosmerná premávka" (č. 55a).

(6) Značka „Pozor, svetelné znamenia!" (č. 10) sa použije, ak treba vodiča upozorniť na miesto, kde je premávka riadená svetelným zariadením, ktoré by inak neočakával.

(7) Ak tvorí nebezpečná miesto dlhší úsek (napr. úsek s viacerými ako štyrmi zákrutami, úsek vozovky s nerovným povrchom a pod.), umiestni sa pod príslušnou značkou dodatková tabuľka „Dĺžka úseku v kilometroch" (č. 76c).

(8) Značka „Iné nebezpečenstvo" (č. 18) sa použije, ak treba vodiča upozorniť na iné nebezpečné miesta než tie, ktoré možno vyznačiť zvláštnou značkou. Druh nebezpečenstva možno vyznačiť na tabuľke pod značkou stručným nápisom („Padajúce kamenie", „Prievoz - 300 m" a pod.).

Čl. 2
Označenie železničných priecestí

(1) Železničné priecestie sa označuje značkami č. 16, 17, 19a až 21.

(2) Výstraha pred železničným priecestím je zdôraznená značkami „Návestná tabuľa" (č. 19a až 19c) umiestnenými vo vzdialenosti 240 m, 160 m a 80 m pred železničným priecestím. Nad značkou č. 19a sa umiestni značka „Železničné priecestie so závorami" (č. 16) alebo „Železničné priecestie bez závor" (č. 17). Na cestách I. triedy a dôležitých cestách II. triedy na značky „Návestná tabuľa" umiestňujú po oboch stranách cesty, na ostatných cestách len po pravej strane. Pruhy na značkách smerujú k stredu cesty.

(3) Ak je vzdialenosť medzi dvoma železničnými priecestiami kratšia ako 240 m, umiestni sa pred druhým železničným priecestím značka „Návestná tabuľa" s tolkými pruhmi, koľkokrát vzdialenosť medzi oboma železničnými priecestiami dlhšia ako 80 m. Ak je táto vzdialenosť kratšia ako 80 m, použije sa značka „Návestná tabuľa" (č. 19c), na ktorú sa pod značkou umiestni dodatková tabuľka „Vzdialenosť v metroch" (č. 76a) udávajúca vzdialenosť železničného priecestia. V oboch prípadoch sa na prvú značku „Návestná tabuľa" umiestni značka č. 16 alebo č. 17. Pre označenie železničného priecestia na odbočujúcej ceste možno použiť na značke „Návestná tabuľa" dodatkovú tabuľku „Smerová šípka" (č. 78a, 78b).

(4) Železničné priecestie bez závor sa označuje aj značkou „Výstražný kríž pre železničné priecestie bez závor jednokoľajové" (č. 20a) alebo „Výstražný kríž pre železničné priecestie bez závor viackoľajové" (č. 20b).

(5) Vlečkové priecestie sa označuje len značkou „Vlečkové priecestie" (č. 21). Ak treba značku umiestniť vo vzdialenosti kratšej ako 160 m, umiestni sa pod značkou dodatková tabuľka „Vzdialenosť v metroch" (č. 76a) udávajúca vzdialenosť vlečkového priecestia.

Čl. 3
Umiestňovanie výstražných značiek

(1) Výstražné značky sa umiestňujú, s výnimkou značiek uvedených v odseku 2, vo vzdialenosti najmenej 90 m a najviac 250 m pred nebezpečným miestom. Ak miestne pomery vyžadujú, aby sa výstražná značka umiestnila vo vzdialenosti kratšej ako 90 m, uvedie sa táto vzdialenosť na dodatkovej tabuľke „Vzdialenosť v metroch" (č. 76a).

(2) Značka
- „Výstražný kríž pro železničné priecestie bez závor jednokoľajové" (č. 20a) alebo „Výstražný kríž pre železničné priecestie bez závor viackoľajové" (č. 20b) sa umiestni tesne pred železničným priecestím bez závor;
- „Pozor, prechod pre chodcov!" (č. 11) a „Pozor, deti!" (č. 12) sa umiestni vo vzdialenosti 25 m pred prechodom pre chodcov, školou, ihriskom a pod.

(3) Ak je to nevyhnutné, môže sa každá výstražná značka opakovať vopred ako značka predbežná; potom sa použije pod príslušnou značkou dodatková tabuľka „Vzdialenosť v metroch" (č. 76a) udávajúca vzdialenosť k nebezpečnému miestu.

Čl. 4
Používanie niektorých zákazových a príkazových značiek

(1) Značka „Daj prednosť v jazde!" (č. 22a) alebo „Stoj, daj prednosť v jazde!" (č. 23) sa použije na označenie vedľajšej cesty, ak treba prednosť v jazde na križovatke upraviť dopravnými značkami.

(2) Značka „Stoj, daj prednosť v jazde!" (č. 23) sa použije, ak vyžadujú miestne pomery, najmä nedostatočný rozhľad, aby sa vodičovi uložila povinnosť zastaviť.

(3) Značka „Daj prednosť v jazde!" (č. 22a), „Stoj, daj prednosť v jazde!" (č. 23) a „Kruhový objazd" (č. 50) sa doplní, ak treba vodiča upozorniť na zvláštny tvar križovatky a aká prednosť v jazde pre ňu platí, dodatkovou tabuľkou „Tvar križovatky s vyznačením prednosti v jazde" (č. 75b).

(4) Značka „Daj prednosť v jazde električke!" (č. 22b) sa použije, ak by bola s ohľadom na miestne pomery prednosť v jazde medzi električkou a ostatnými vozidlami sporná a ak treba dať električke prednosť v jazde.

(5) Značka „Zákaz vjazdu vyznačených vozidiel" (č. 33) sa použije, ak treba ustanoviť zákaz vjazdu vozidiel viacerých druhov; tieto druhy vozidiel sa vyznačia symbolmi uvedenými na značkách č. 26 až 31. V obci je dovolené použiť najviac štyri symboly, mimo obce najviac tri.

(6) Pod značkou „Zákaz vjazdu nákladných automobilov" (č. 27), „Obmedzená rýchlosť" (č. 37a) a „Zákaz predchádzania pre nákladné automobily" (č. 39a) sa môže umiestniť dodatková tabuľka „Celková váha v tonách" (č. 77); zákaz sa potom vzťahuje len na vozidlá, ktorých celková váha presahuje vyznačenú hranicu.

(7) Značkou „Obmedzená rýchlosť" (č. 37a) sa môže v obci ustanoviť úsek, v ktorom miestne pomery dovoľujú vyššiu rýchlosť jazdy ako 50 km za hodinu. Značkami č. 37a sa môže rýchlosť jazdy postupne znižovať, napr. tak, že sa použijú postupne značky s číslicami 70, 50 a 30 a pod.

(8) Pod značkou „Zákaz zvukových výstražných znamení" (č. 40a) sa môže umiestniť dodatková tabuľka „Dĺžka úseku v kilometroch" (č. 76c) udávajúca vzdialenosť, na ktorú zákaz platí.

(9) Ak sa použije na zúženom mieste značka „Daj prednosť v jazde protiidúcim vozidlám" (č. 43), musí sa na opačnej strane použiť značka „Prednosť v jazde pred protiidúcimi vozidlami" (č. 58).

(10) Pri značke „Stoj, colný úrad!" (č. 44) sa uvedie pod nápisom „Clo" preklad v reči susedného štátu.

(11) Značka „Iný zákaz" (č. 45) sa použije, ak treba ustanoviť iný zákaz než ten, ktorý možno vyznačiť zvláštnou značkou; zákaz sa vyjadrí stručným nápisom (napr. „Prejazd zakázaný", „Nakladanie a skladanie zakázané", "Zákaz vjazdu pásových vozidiel bez gumových podušiek" a pod.). Priamo na značke sa môže uviesť doba, kedy zákaz platí. Ak treba vyznačiť dĺžku úseku, v ktorom iný zákaz platí, platí obdobne ustanovenie odseku 15.

(12) Značkou „Zákaz státia" (č. 47) sa môže na potrebnú dobu zakázať státie, ak to vyžaduje plynulosť cestnej premávky, najmä na cestách s hustou rekreačnou premávkou; na tabuľke umiestnenej pod značkou sa uvedie doba, po ktorú zákaz platí.

(13) Na značke „Zákaz zastavenia" (č. 46) a „Zákaz státia" (č. 47) sa môžu vyznačiť, ak nie je tým narušená čitateľnosť symbolu, v spodnej časti nápisy obmedzujúce zákaz na určité hodiny alebo dni v týždni alebo mesiace alebo vynímajúce zo zákazu určité druhy vozidiel; inak sa použije tabuľka s nápisom umiestnená pod značkou.

(14) Značkou „Striedavé státie" (č. 48) sa môže striedanie upraviť aj inak, než každodenne; číslice I a II sa potom nahradia inými údajmi, napr. 1-15 a 16-31 pre striedanie 1. a 16. každého mesiaca a pod. Ak je to nevyhnutné, vyznačia sa také údaje stručným nápisom na tabuľke umiestnenej pod značkou.

(15) Zákaz alebo úprava vyjadrená značkami „Zákaz zastavenia" (č. 46), „Zákaz státia" (č. 47) a „Striedavé státie" (č. 48) sa končí na najbližšej križovatke. Ak je nevyhnutné vyznačiť úsek, v ktorom zákaz alebo úprava platí, vyznačí sa začiatok úseku dodatkovou tabuľkou „Začiatok zákazu" (č. 79a) a koniec úseku dodatkovou tabuľkou „Koniec zákazu" (č. 79c) umiestnenou pod značkou. V oboch prípadoch sa môže použiť dodatková tabuľka „Priebeh zákazu" (č. 79b) umiestnená pod značkou.

(16) Značka „Prikázaný smer jazdy" (č. 49g, 49h) sa použije, ak je vodič povinný obchádzať ostrovček alebo prekážku len v smere vyznačenom šípkou.

(17) Pod značkou „Najnižšia dovolená rýchlosť" (č. 51) sa umiestni dodatková tabuľka „Dĺžka úseku kilometroch" (č. 76c) vyznačujúca dĺžku úseku, pre ktorú príkaz platí. Ak je nevyhnutné

ustanoviť dolnú i hornú hranicu rýchlosti jazdy, použije sa súčasne i značka „Obmedzená rýchlosť" (č. 37a).

(18) Značka „Iný príkaz" (č. 54) sa použije, ak je nevyhnutné ustanoviť iný príkaz než ten, ktorý možno vyznačiť zvláštnou značkou; príkaz sa vyjadrí stručným nápisom (napr. „Prechádzajte len po prechode", „Prejdite na druhú stranu", „Použite podchod" a pod.). Značka č. 54 s nápisom „Snehové reťaze" sa použije len a určitých úsekoch ciest v horských oblastiach so súvislou snehovou pokrývkou v zimnom období. Ak sa použije značka č. 54 s nápisom „Prechádzajte len po prechode", umiestni sa pod značkou dodatková tabuľka „Smerová šípka" (č. 78a, 78b) upozorňujúca na najbližší prechod pre chodcov.

Čl. 5
Umiestňovanie zákazových a príkazových značiek

(1) Zákazové a príkazové značky sa umiestňujú, s výnimkou značiek uvedených v odseku bezprostredne pred miestom, kde sa zákaz alebo príkaz začína; značky vyznačujúce koniec zákazu alebo príkazu sa umiestňujú bezprostredne pred miestom, kde sa zákaz alebo príkaz končí.

(2) Značky „Daj prednosť v jazde!" (č. 22) a „Stoj, daj prednosť v jazde!" (č. 23) sa umiestňujú v obci najďalej 25 m, mimo obce najďalej 50 m od križovatky. Pod značkou sa môže umiestniť dodatková tabuľka „Vzdialenosť v metroch" (č. 76a) udávajúca vzdialenosť od križovatky. Ako predbežná značka sa použije vždy len značka „Daj prednosť v jazde!" (č. 22a), pod ktorou sa umiestni dodatková tabuľka „Vzdialenosť v metroch" (č. 76a); ak ide o predbežnú značku k značke „Stoj, daj prednosť v jazde!" (č. 23), použije sa dodatková tabuľka „Vzdialenosť v metroch s nápisom STOP" (č. 76b).

(3) Ak je to nevyhnutné, možno použiť zákazové alebo príkazové značky nielen pred miestom, kde sa zákaz alebo príkaz začína, ale i na najbližšej predchádzajúcej križovatke; potom sa pod touto predbežnou značkou umiestni dodatková tabuľka „Vzdialenosť v metroch" (č. 76a) udávajúca vzdialenosť k miestu, kde sa zákaz alebo príkaz začína. Na tabuľke sa môžu uviesť ďalšie potrebné údaje (napr. o obchádzke a pod.).

(4) Zákaz vyjadrený značkou „Zákaz zastavenia" (č. 46), „Zákaz státia" (č. 47), príp. iný zákaz platí len na tej strane cesty, kde sú tieto značky umiestnené.

(5) Značky so zákazmi vjazdu, predchádzania, s obmedzením rýchlosti jazdy, so zákazmi zastavenia alebo státia, prípadne s inými zákazmi a príkazové značky sa musia opakovať po každej križovatke, ak má i za ňou zákaz alebo príkaz platiť.

(6) Ak sa umiestni zákazová alebo príkazová značka nad vozovkou, platí zákaz alebo príkaz len pre jazdný pruh, nad ktorým je umiestnená.

Čl. 6
Používanie niektorých informatívnych značiek

(1) V spodnej časti informatívnej značky sa môže vyznačiť vzdialenosť od príslušného zariadenia a pod., šípky ukazujúce smer jazdy k nemu, šípky vyznačujúce začiatok a koniec parkoviska a iné údaje. Ak je to nevyhnutné, použije sa tabuľka pod značkou so stručným nápisom.

(2) Značka „Hlavná cesta" (č. 56a) sa použije na označenie hlavnej cesty. V obci sa táto značka umiestňuje pred križovatkou, na ktorej je prednosť v jazde upravená dopravnými značkami, ak je na vedľajšej ceste umiestnená značka „Daj prednosť v jazde!" (č. 22a) alebo „Stoj, daj prednosť v jazde!" (č. 23). Ak treba vodičov upozorniť na zvláštny tvar križovatky a aká prednosť v jazde na nej platí, umiestni sa pod značkou č. 56a dodatková tabuľka „Tvar križovatky s vyznačením prednosti v jazde" (č. 75b).

(3) Značka „Koniec hlavnej cesty" (č. 56b) sa použije na informovanie vodiča, že na najbližšej križovatke už nemá prednosť v jazde. Pod značkou sa môže umiestniť dodatková tabuľka „Vzdialenosť v metroch" (č. 76a) udávajúca vzdialenosť ku križovatke, kde prednosť v jazde už neplatí. Ak sa použije pred križovatkou i značka „Daj prednosť v jazde!" (č. 22a) alebo „Stoj, daj prednosť v jazde!" (č. 23), nesmie sa značka č. 55b umiestniť na rovnakom stĺpiku.

(4) Na označenie jednosmernej cesty sa podľa miestnych pomerov použije značka „Jednosmerná premávka" (č. 55a), ktorá sa umiestňuje kolmo na pozdĺžnu os cesty, alebo značka „Jednosmerná premávka" (č. 55b), ktorá sa umiestňuje temer rovnobežne s touto osou. Na opačnej strane sa použije značka „Zákaz vjazdu všetkých vozidiel" (č. 25). Značka č. 55a sa použije i vtedy, ak sa začína po použití značky „Premávka v oboch smeroch" (č. 9) v príslušnej časti vozovky premávka opäť len v jednom smere (čl. 1 ods. 5).

(5) Značkou „Návesť pred križovatkou" (č. 67a) sa vyznačujú smery cesty na najbližšej križovatke; táto značka sa používa len pred dôležitými križovatkami, a to spravidla len mimo obce. Ak sa použije značka č. 67a na diaľkovej ceste pre medzinárodnú premávku, možno na nej uviesť i číslo tejto cesty (značka č. 73). Značka „Návesť pred križovatkou" (č. 67b) sa použije, ak treba vodičov vopred upozorniť na spôsob radenia pred križovatkou. Značka „Návesť pred križovatkou" (č. 67c) sa použije na predbežné upozornenie na križovatku, kde je miestnou úpravou zakázané odbočovanie vľavo.

(6) Na značke „Smerová tabuľa" (č. 68a až 68d) sa uvádza názov všeobecne známej obce, z ktorej vyplýva ďalší priebeh cesty (diaľkový cieľ), príp. nad ním i názov najbližšej dopravne významnej obce, ktorá leží na tejto ceste (blízky cieľ), v oboch prípadoch s udaním vzdialenosti v kilometroch. Na ceste miestneho významu sa môže uviesť na značke „Smerová tabuľa" len blízky cieľ. Táto značka sa môže použiť i bez udania vzdialenosti v kilometroch (napr. v obci pre vyznačenie jednotlivých častí obce a pod.).

Čl. 7
Umiestňovanie informatívnych značiek

(1) Informatívne značky sa umiestňujú, a nie je ďalej ustanovené inak, v bezprostrednej blízkosti zariadenia a pod. alebo vo vzdialenosti uvedenej na značke.

(2) Značka „Prechod pre chodcov" (č. 57) sa umiestňuje na úrovni prechodu pre chodcov.

(3) Značka „Návesť pred križovatkou" (č. 67a) sa umiestňuje mimo obce vo vzdialenosti 90 až 250 m pred križovatkou; v obci sa môže táto vzdialenosť primerane skrátiť. Značka „Návesť pred križovatkou" (č. 67b, 67c) sa umiestňuje v dostatočnej vzdialenosti pred križovatkou, aby sa vodič mohol pred križovatkou včas zaradiť.

(4) Značka „Smerová tabuľa" (č. 68a, 68b) sa umiestňuje na križovatke alebo za väčšou obcou.

(5) Značka „Miestna tabuľa" (č. 71) obsahujúca názov obce sa umiestňuje na začiatku obce, pokiaľ možno pri prvých budovách obce.

(6) Značky „Cesta I. triedy" (č. 72a, 72b) „Cesta II. triedy" (č. 72c) a „Diaľková cesta pre medzinárodnú premávku" (č. 73) sa umiestňujú pod značkou „Smerová tabuľa" (č. 68a až 68d) alebo na osobitnom stĺpiku.

Čl. 8
Dodatkové tabuľky

Ak treba význam značky spresniť, doplniť alebo obmedziť (napr. obmedziť jaj platnosť na určitý druh vozidiel alebo na určitú skupinu účastníkov cestnej premávky, na určitý čas a pod.), použijú

sa

a) pokiaľ možno nápisy alebo šípky priamo na značkách (čl. 4 ods. 13 a čl. 6 ods. 1);

b) dodatkové tabuľky umiestnené pod značkami (č. 74 až 79c);

c) tabuľky umiestnené pod značkami so stručným nápisom; napr. pod značkou „Zákaz vjazdu vozidiel, ktorých skutočná váha presahuje vyznačenú hranicu" (č. 34) sa môže umiestniť tabuľka s nápisom „Jediné vozidlo ... T", pod značkou „Zákaz predchádzania" (č. 38a) tabuľka s nápisom „Predchádzať traktory dovolené", pod značkou „Parkovisko" (č. 60) tabuľka s nápisom pre vozidlá ktorého podniky alebo organizácie je parkovisko vyhradené, pod značkou „Čerpacia stanica" (č. 65) tabuľka s nápisom o dobe, kedy je čerpacia stanica v prevádzke a pod.

Čl. 9
Zvláštne tabule

(1) Ak to vyžadujú mimoriadne miestne pomery, môže sa na vyznačenie zvláštnej situácie alebo nebezpečenstva, najmä pri zmene miestnej úpravy alebo pri dočasnej miestnej úprave použiť príslušná značka väčších rozmerov, príp. doplnená tabuľkou so stručným nápisom umiestnenou pod značkou, alebo zvláštna tabuľa väčších rozmerov, na ktorej sa výstižným spôsobom na takú úpravu upozorní; taká tabuľa sa použije napr. i tam, kde vonkajší alebo vnútorný okruh mení smer. Príkladom takej tabule je značka „Tabuľa na vyznačenie obchádzky" (č. 80).

(2) V iných prípadoch sa nesmú zvláštne tabule používať (napr. tabule vyznačujúce všeobecne úsek častých dopravných nehôd a pod.).

Čl. 10
Úplné uzávierky ciest

(1) Ak je cesta úplne uzavretá pre premávku (úplná uzávierka), prehradí sa na oboch koncoch uzavretého úseku červenobielo pruhovanými zábranami; za zníženej viditeľnosti sa zábrany označia červeným svetlom a červenými odrazovými sklami alebo reflexnými prúžkami. V mieste, kde sa začína obchádzka, sa umiestnia značky „Zákaz vjazdu všetkých vozidiel (v oboch smeroch)" (č. 24) a „Smerová tabuľa na vyznačenie obchádzky" (č. 69). Značka č. 69 sa použije i v priebehu obchádzky v tých miestach, kde treba upozorniť na ďalší priebeh obchádzky. Ak je smer premávky záväzne určený (napr. pre určitý druh vozidiel a pod.), umiestni sa na začiatku obchádzky ešte značka „Prikázaný smer jazdy" (č. 49b, 49c); podrobnosti sa môžu uviesť na tabuľke umiestnenej pod značkou. Na podrobné vyznačenie obchádzky sa použije značka „Tabuľa na vyznačenie obchádzky" (č. 80).

(2) Vo vzdialenosti 150 m pred miestom, kde sa začína obchádzka, umiestni sa značka „Iné nebezpečenstvo" (č. 18), pod ktorou sa umiestni tabuľka s nápisom „Obchádzka". Značkami „Obmedzená rýchlosť" (č. 37a) sa rýchlosť jazdy postupne zníži (čl. 4 ods. 7).

(3) Ak netrvá úplná uzávierka dlhšie ako 12 hodín (krátkodobá uzávierka), použijú sa na jej vyznačenie okrem červenobielych zábran len značky č. 24 a 69. Pod predbežnou značkou č. 18 sa umiestni tabuľka s uvedením časového rozsahu uzávierky.

Čl. 11
Čiastočné uzávierky ciest

(1) Ak je cesta čiastočne uzavretá pre premávku (čiastočná uzávierka), prehradí sa čiastočne uzavretý úsek cesty na oboch koncoch priečne postavenými červenobielo pruhovanými zábranami; za zníženej viditeľnosti sa zábrany označia červeným svetlom a červenými odrazovými sklami alebo reflexnými prúžkami. Zábrany sa môžu umiestniť na pracovnom stroji alebo na vozidle stojacom na začiatku alebo na konci čiastočne uzavretého úseku. Nad zábranami označujúcimi začiatok uzavretého úseku sa umiestni značka „Práca na ceste" (č. 15) a ak je to nevyhnutné na zaistenie

bezpečnosti cestnej premávky alebo pracovníkov, aj značka „Obmedzená rýchlosť" (č. 37a); v takom prípade sa však nesmie rýchlosť jazdy obmedziť pod 15 km za hodinu. Značkami č. 37a sa môže rýchlosť jazdy postupne znižovať (čl. 4 ods. 7).

(2) V mieste, kde je vodič nútený v dôsledku čiastočného uzavretia cesty vojsť na ľavú stranu vozovky, sa umiestni značka „Prikázaný smer jazdy" (č. 49h); v mieste, kde sa musí vrátiť na pravú stranu vozovky, sa umiestni značka „Prikázaný smer jazdy" (č. 49g). Vodiči idúci v protismere sa upozornia na dočasnú premávku v oboch smeroch spôsobom ustanoveným v čl. 1 ods. 5. Ak bola na začiatku úseku rýchlosť jazdy obmedzená, umiestni sa nad zábranami označujúcimi koniec úseku značka „Koniec obmedzenej rýchlosti" (č. 37b).

(3) Ak to vyžaduje ochrana cesty, môže sa cesta uzavrieť pre premávku len niektorého druhu vozidiel (napr. pre nákladné automobily, ktorých celková váha presahuje určitú hranicu, pre povozy a pod.). Na označenie takej čiastočnej uzávierky sa použije príslušná značka zakazujúca vjazd vozidiel nad určitú celkovú váhu alebo určitého druhu vozidiel, príp. doplnená dodatkovou tabuľkou a značka „Smerová tabuľa na vyznačenie obchádzky" (č. 69) doplnená údajom o druhu vozidiel, pre ktoré platí uzávierka a obchádzka. Tieto značky sa umiestnia v mieste, kde sa obchádzka začína.

Časť II

Spoločné ustanovenia o tvaroch a rozmeroch dopravných značiek a dopravných zariadení a o ich umiestňovaní

Čl. 12

Značky sa musia vyhotovovať podľa vzorov uvedených v tejto prílohe. Podrobnosti o zvislých dopravných značkách (na tabuliach) a o vodorovných dopravných značkách (na vozovke a súčastiach cesty) a o dopravných zariadeniach, najmä pokiaľ ide o ich rozmery, farbu, viditeľnosť, umiestňovanie a osvetlenie ustanoví Ministerstvo dopravy po dohode s Ministerstvom vnútra v osobitných pokynoch. Tieto pokyny sú záväzné pre všetky orgány a organizácie, ktoré vyrábajú, umiestňujú dopravné značky a dopravné zariadenia.

*) § 4, 21 a 22 zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon).
§ 23 vyhlášky č. 136/1961 Zb., ktorou sa vykonáva zákon o pozemných komunikáciách (cestný zákon).

**) Vyhláška č. 56/1962 Zb. o Pomocnej stráži Verejnej bezpečnosti.

*) Vyhláška č. 87/1964 Zb. o vodičských preukazoch.

**) Vyhláška č. 145/1958 Ú. l. (Ú. v.) o podmienkach premávky vozidiel na cestách.
Pravidlá technickej prevádzky mestskej dopravy.

***) § 7 ods. 1 a § 15 vyhlášky č. 87/1964 Zb. o vodičských preukazoch.

*) § 13 zákona č. 70/1965 Zb. o Sbore národnej bezpečnosti.

**) ČSN 73 6101 Projektovanie ciest a diaľníc.

***) Pokiaľ sa v tejto vyhláške hovorí o celkovej váhe, rozumie sa tým celková váha uvedená v osvedčení o technickom preukaze.

†) § 14 vyhlášky č. 136/1961 Zb., ktorou sa vykonáva zákon o pozemných komunikáciách (cestný zákon).

*) Vyhláška č. 127/1964 Zb. o mestskom prepravnom poriadku.
Vyhláška č. 133/1964 Zb. o cestnom prepravnom poriadku.
Pravidlá technickej prevádzky mestskej dopravy.

*) § 8 vyhlášky č. 62/1965 Zb. o výbušninách.
Úprava Ústredného banského úradu z 26. júna 1965 č. 65/1965, ktorou sa vydáva bezpečnostný predpis o výbušninách.
ČSN 65 0201 Požiarne predpisy o výrobe, manipulácii, skladovaní a doprave horľavých kvapalín.

**) Pokiaľ sa v tomto ustanovení odkazuje na čísla dopravných značiek, rozumejú sa tým značky uvedené v prílohe tejto vyhlášky.

*) § 7 zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon).
§ 12 vyhlášky č. 136/1961 Zb., ktorou sa vykonáva zákon o pozemných komunikáciách (cestný zákon).

*) Napr. § 2 ods. 4, § 13 ods. 2, § 16 ods. 3, § 20 ods. 2 písm. a), § 29 ods. 1, § 31 ods. 1, § 43 ods. 5 a § 48 ods. 3.

*) ČSN 26 8805 Bezpečnostné predpisy pre premávku motorových dopravných vozíkov.

*) § 8 zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon).
§ 13 vyhlášky č. 136/1961 Zb., ktorou sa vykonáva zákon o pozemných komunikáciách (cestný zákon).

**) Podľa rozhodnutí príslušných národných výborov sa zrušujú vyhláška Ústredného národného výboru hlavného mesta Prahy č. 183/1956 Ú. l. (Ú. v.), ktorou sa vydáva dopravný poriadok pre hlavné mesto Prahu, a pravidlá premávky v Bratislave vydané 27. októbra 1965 Mestským národným výborom v Bratislave.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.